યાની

પરસ્તાને ગોહર

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર—

બુકસેલર મણીલાલ બાઇશંકર વ્યાસ

બેગમપુરા, આમલીશેરી–સુરત.

દશ આના

વાંચવા લાયક પ્રખ્યાત થયલી વાર્તાઓ

ગજરામારૂની વાર્તા (અણુમાનીતીનો પુત્ર)	૦-૮-૦
સદેવંત સાવળીંગા (આઠ ભવની વાર્તા)	૦-૮-૦
સુંદર કામદાર (ચમત્કારીક ઘટના)	-
બરાસ કસ્તુરી (ભેદી બનાવથી ભરપુર)	૦-
સ્ત્રી ચરીત્રની વાર્તા (સ્ત્રીઓની કપટલીલા)	૦-૮
બોલતો પલંગ (અદભુત વાર્તા)	૦-૮-
બાનમુસાફરી (સાત પ્રશ્નોની વાર્તા)	૦-૧૨
છેલ જરાર (ઇતીહાસીક વાર્તા)	૦-૬-
હોથલ પદમણી (ઇતીહાસીક વાર્તા)	૦-૮-૦
બીરબલ બાદશાહ મોટી (હાજર જવાબી વાર્તા)	૦-૧૨-૦
રાજા ભરથરી (સચીત્ર વાર્તા)	૦-૮-૦
બોલતો પોપટ	૦-૮-૦
વરઘેલી વિણા	૦ ૧૨-૦
પતી કે પીસાચ (સંસારીક કાવાદાવા)	૦-૮-૦
બેવફા મુનીમ (કોમીક વાર્તા)	૦-૬-૦
અક્કલનો ભંડાર (નાની નાની વાર્તા)	૦-૬-૦
નારી કે નાગણું (પ્રપંચથી ભરપુર)	૦-૬-૦
ડાહો કે દીવાનો (શીખામણરૂપ વાર્તા)	૦-૪-૦
સોળ વર્ષની સતી ને નવ વર્ષનો પતી (૨. ભાગ પુરાં)	૧-૦-૦
સુરતીલાલ નોવેલ (૧૬ ચીત્રો. પાકું સોનેરી પૂઠું)	૧-૮-૦

આ તથા એ શીવાય બીજાં કોઇ પણ પુસ્તકો માટે પુછો.

દરેકની કીંમત ઉપરાંત ટપાલ ખર્ચ અલગ. પુસ્તકો મંગાવનારે નામ ઠેકાણું, પોષ્ટ વીગેરે ચોખ્ખા અક્ષરે લખવું.

પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:—

શા. ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર રાણીતળાવ—સુરત.

જવહરે મહેફીલ

યાની

પરસ્તાને ગૌહર

જીસ્મે નામી શાયરોંકે કલામોંકાં બેમુલ ખજાના (ભાયેને) ઉમદા ગઝલ, કવ્વાલીકા ઔર મજમુઆ એકઠા કીયા ગયા હય.

બહોતસા ફેરફારોંકે સાથ—

છપાવકે ઇજહાર કરનેવાલા

બુકસેલર મણીલાલ ભાઇશંકર વ્યાસ

ઠે૦ બેગમપુરા આમલીશેરી—સુરત.

સુરત બરાનપુરી ભાગળ ભાજીવાળી પોળમાં આવેલા "શ્રી અનાવિલ બંધુ" પ્રીં. પ્રેસમાં ગોવિંદજી ડાહ્યાભાઇ નાયકે છાપ્યું.

બીજીવાર —— આગસ્ટ ૧૯૧૫

કીમત સીર્ફ દશ આને.

ગઝલે-રહમત જાન, અજમેર.

જોગીકા બરન હમને લીયા યારકી ખાતીર.

મસજીદમેં બને મુલ્લાં તો મંદરમેં પુંજારી,
દરગાહોં મેં સજાદહ નશીંબન કે ગુજારી;
હર નગરીમેં ઢુંઢા કીયા બન બનકે ભીખારી,
કયા કયા ન કીયા મયને તેરે દીદારકી ખાતીર.-જોગીકા.

પંડીત ભી જફરદાબા સેયાને ભી બુલાએ,
સયારે સનાસો કો ભી દીન અપને દીખાએ;
હર અમીલો કામીલ સે વજીફે ભી પડાએ,
કયા કયા ન જતન કર ચુકા દીદારકી ખાતીર-જોગીકા.

મજનું કી તરહ ફિરતા હું આવાર હસા બન બન,
દાગ આતશે હીજરાં મેં જલા જતા હે તન મન;
ઉસ બુત કી મોહબ્બતમેં બના શીકલે બરહમન,
મોજુદ રંગે હય મેરી ઝુન્નાર કી ખાતીર.-જોગીકા.

ના કુચ્ચુ મેં પાયા ન ઉસે બાગે અર્જ મેં,
કઆબેમેં ભી ઢુંઢા ઉસે કાશીકે મકાં મેં;
મસજીદ મેં મીલા ઔર ન મીલા કુએ બુતામેં,
દર દર મંય ફિરા અપને ખરીદારકી ખાતીર.-જોગીકા.

મુદ્દત સે દીલો જાંસે હું મંય શયદા તુમ્હારા,
દીલ્લાહ બુઝા આતશે હીજરાં કા શરારા;
બેચૈન હુઆ જતા હું દીદાર કી ખાતીર.-જોગીકા.

ઝવહેરે મહેફીલ

યાની

પરસ્તાને ગૌહર

નઇ, ગઝલ—"મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે."

મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે, ગમે હીજ્ર તો દેગા ન જીને મુઝે.
કાફ્લે વાલે સબ ગએ, મંય હાથ મલતા રહે ગયા,
જાન તડપતી રહે ગઈ—ઔર દીલ મચલતા રહે ગયા;
લીયા સાથ ન અપને કીસીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.—૧
દેખીએ કીસ્મત મે લીખી હૈ જ્યારત યા નહીં,
દેખીએ રોઝે પે હજરત, બુલાતે હેં યા નહિં;
ચોંકી સોચ હે બારા મહીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.—૨
અય અજલ મત જાન લે, રહે; જાન બહોત મુશ્કીલમેં હૈ,
જાન હું રોઝે પે રહે, અરમાન મેરે દીલમે હૈ;
કોઇ દીન અભી ઔર દે જીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.—૩
હીંદસે યા સાકીએ કૌસર બુલા લીજે મુઝે.

એક પ્યાલા આબે જમજમ કા પીલા દીજે મુઝે;
ખડે હીજમેં પીને ન આંસુ મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે.—૪
યા મોહંમદ મુસ્તફા તકસીન તો કીજે મેરી,
આતીશે ફુરકત મેં જલતા હું, ખબર લીજે મેરી;
લગ ગએ મૌતકે આને પસીને મુંઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૫
ફીકરે દુન્યા સેંકડો હંય, એક હશરતે દીદાર હે,
યથ મુસાફીર હું અકેલા તેરી મદદ દરકાર હે;
કોઈ રાહમેં લુટે ન છીને મુંઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૬
માર ડાલા ઈસ વતન ને, ઔર હિંદુસ્તાન ને,
મુફલસી ને બેકસીને શૌકને અરમાન ને;
દીએ રંજપે રંજ સભીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૭
આસ્મા થામે જમીન પકડે વતન રોકા કરે,
મંય ન ઠયરૂંગા ઠયરૂંગા કોઈ ચીખા કરે;
કીયા યાદ હૈ મેરે નબીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૮
અર્કે હસરત રાત દીન આંખોસે મંય બરસાઉંગા.
નુર ઈન્શા અલ્લાહ આંખોસે મંય મદીને જાઉંગા;
યેહી જાનેગે લેકે સફીને મુઝે, મેરે મૌલા બુલાલો મદીને મુઝે—૯

ગઝલે-નાઅત. તર્જે-કવ્વાલી—

તવહીદકા ડંકા આલમમેં બજવા દીયા કમલીવાલેને.
કુલ લાએલાહા ઈલ્લલ્લાહ, ફરમાદીયા કમલીવાલેને
જબ ચહરએ અનવર કમલીસે, ચમકાદીયા કમલીવાલેને
અંધેર ઘટામે સૂરજકો, શરમાદીયા કમલીવાલેને
દિલ એસે રંગીલેકે સદકે જાં, ઔર એસે હઠીલેકે કુરબાન
હર દરકે ખુદાસે ઉમ્મતકો, બખ્શા દીયા કમલીવાલેને

બનઠનકે ગયે મેહરાજકી શબ વસ્લેહકી છપબી ઉસપે ગઝબ,
જન્નતકો હુરોં ગીલમાં કો, તલપાદીયા કમલીવાલેને.
ઝુલ્ફેકી મહકને મસ્ત કીયા, ચિતવનકી ઝલકને દીલ છીના,
હરતૈરહકી બાંકી અદાઓંસે, લુટવા દીયા કમલીવાલેને.
પીપીકે પ્યાલે કૌસરકે, ઝુંટીંગે મઝે જી ભરભરકે,
ઇન્ના આતેના કલકૌસર, ફરમાદીયા કમલીવાલેને.
વોહ કમલી અજબ લાકીમતથી, કીસ નાઝસે હુકને સરપે ધરી,
સબ ઝરકે દોશાલે વાલોંકો, શરમા દીયા કમલીવાલેને.
જબ હકકી તરફસે ઉમ્મતકો, મેરાજકી શબ ઇનઆમ મીલા,
ખુશહોકે દામન કમલીકા, ફેલાદીયા કમલીવાલેને.
ખુશકી તરી પેદા કરદી હરશાખ હરી પેદા કરદી,
મહીં બાગેજહાંમે રહમતકા બરસા દીયા કમલીવાલેને.
ગએ અર્શપે કુંબ હુઆ હાસીલ, અલ્લાહસેં જાકે હુએ વાસીલ,
કયા જાને ખુદાકો જાકર કયા સમઝાદીયા કમલીવાલેને.
ઇસ્લામ મીલા, ઇમાન મીલા, પઢનેકેલીએ કુરઆન મીલા,
જુદતકો જો કુછ દીલવાનાથા, દીલવાદીયા કમલીવાલેને.

ગઝલે-જલીલ-કવ્વાલી—

તલવાર ખીંચકે પંજએ કાતીલમે રેહ ગઇ,
બીસમીલકી આરઝુ દીલે બીસમીલમેં રેહ ગઇ.
ઝોંકા જબ આ ગયા કોઇ મઝનુકી આહકા,
લયલા તળપકે પરદએ, મેહમીલ મેં રેહ ગઇ.
ફીરતી રહી નીગાહમેં તસવીર યારકી,
આખીર ઉતરકે આખસે, વો દીલમેં રેહ ગઇ.
કાતીલકા હાય-હાય, રૂઆબી તો કમ હુઆ—

ચોડીસી જાન જબ તને, બીસમીલ મેં રેહ ગઇ.
અય તેગે નાઝ ઇતિનાભી તેઝી ન ચાહીએ,
દીલ્હરકી હવસ દીલે બીસમીલ મેં રેહ ગઇ.
ખંજર ઇધર ખીંચા–ઉધર આહે ખીંચી મગર,
થોડીસી ચલકે બીસમીલ વ કાતીલ મેં રેહ ગઇ.
ચલતી હે તેગે નાઝ–મઝે લુટલો જલીલ,
કહેના ન ફીર કભી કે હવસ દીલમેં રેહ ગઇ.

ગઝલે–જલીલ, તર્જે–કવ્વાલી—

જો દીલકો ખો ચુકે હય, વોહ દીલકો ઢુંઢતે હય,
હર દીલસે તંગ હોકર, કાતીલ કો ઢુંઢતે હય.
કયા ધુન હય જુસતજુકી, યે ભી ખબર નહી હય,
દીલબરકો ઢુંઢત હય–યા દીલકો ઢુંઢતે હય.
રાહે તલબમેં એસા વા રફતા કોન હોગા,
મનઝીલપે હમ પોંચેકે મનઝીલકો ઢુંઢતે હય.
કાટે નહિ જો કટત, ફુરકતમે દીન હમારે,
ખન્જરકી જીસતજુમે કાતીલકો ઢુંઢતે હય.
જો જખમ દે ચુકે હય, જી લેનેકા હય કારી,
અબ કીસ લીએ વોહ અપને કાતીલકો ઢુંઢતે હય.
તુમને જો આપને રૂખસે પર્દા ઉઠા દીયા હય,
તારે ફલકપે આહે, કામીલકો ઢુંઢતે હય.
અફસાને ઇશક લયલા–મજનુકે બનમે અબતક,
ઉઠને હય જો બગોલે મહમીલકો ઢુંઢતે હય.
એ તીરો એ કમાંકે જો દીલ શીકાર કરલે,
હમ તો જલીલ એસે, કાતીલકો ઢુંઢતે હય.

ગઝલે-મુઝતર-કવ્વાલી—

મીલનાથા તો મીલ જાતે, ઊસ નુરે મુજસ્સમસે,
ક્યું જાકે ચલે આએ, દરબારે મોહમદસે.
અલ્લાહકે પલ્લેમે, વેહદતકે સીવા ક્યા હય,
જો કુછ હમેં લેના હય, વો લેલેંગે મોહમદસે.
રોઝે મે મોહમદકે મેંને ભ ખુદા દેખા,
અલ્લાહકી આવાઝે આઇ ઉસી ગુમબંદસે.
લીલ્લાહ મેરી તુરબતસે—ચુપ ચાપ ચલે જાવો,
ગર તુમને મુજે છેડા, કેહ દુંગા મે મોહમદસે.
અય બાદે સબા તુરબત, મોહતાજે મુરમ્મત હય,
મીટ્ટી મુજે થોડીસી, લાદે દરે આહમદસે.
ક્યું ઝીકર ખુદા છેડા, અય મુનકરોં તુરબતપર,
કુછ બાત ન કરનેદી, તસવીરે મોહમદસે.
મુઝતર મુજે તોબાકી, જીસ વકતકે યાદ આઇ,
નીકલા મંય જીગર થામેં, દુટે હુવે મરકદસે.

ગઝલે-અકબર. તર્જે-કવ્વાલી.

ખુમહેં દરખ્ત રોઝએ વાલે કે સામને,
મજનું ખડા હૈ જૈસએ, લૈલા કે સામને.
એક એક કા બખ્શવાએંગે મેહશરમેં હકસે વો,
મુસુફીબન પડી હૈ-ઝુલેખા કે સામને.
જલવે કે દેખને કે લીયે ભી તો કોઇ હો,
મુઝસે નકાબ ઉલટ દીયા મુસાકે સામને.
ક્યા મુકામ કાફલેવાલે ચલે ચલો,
ઠેરંગે ચલકે ઉસ સહેરાકે સામને.

જીસ મુરેદકે ન હઝરતે ઇસા જીલા સકે,
લે આઓ ઉસકો મેરે મૌલાકે સામને.
કહે દીજીયે સબી મેરી હાલત ઝરા ઝરા,
જાના હો ગર તેરા–મેરે આકા કે સામને.
ફીર વો કરમ કરેં ન કરે ઇખતીયાર હો,
હાં અકબર તું અરઝ કરતો ઝરા જોક સામને.

ગઝલે–આશીક–તર્જે–કવ્વાલી.

મુસકુરાતે જાતે હેં કુછ મુંહસે ફરમાનેકે બાદ,
બીજલીયાં ચમકા રહે હેં ફુલ બરસાનેકે બાદ.
કૌન હોતા હે દીલે અફસુરદાકા પુરસાને હાલ,
ફુલકી ખુશબુભી ઉડજાતી હે મુરઝાનેકે બાદ.
કબરમેં કયા કયાં ફરીશતોકા થા અરમાને સવાલ,
કુછ ન પુછા મુજસે તેરા નામ બતલાનેકે બાદ.
ફુલ ચઢાયેંગે લહદ પર જીનસે યે ઉમ્મીદ થી,
વોભી પત્થર રખ ગએ સીનપે દફનાનેકે બાદ.
ઉંમર ભરમેં દોહી ઘડીયાં મુઝપે ગુજરી હે કઠન,
આપકે આનેસે પહેલે આપકે જાનેકે બાદ,
તું દીયે જા સાકીયા પયમાના પયમાનેકે બાદ.
બાત મતલબકી કહુંગા હોશમેં આનેકે બાદ.
સુર્ખરૂ હોતા હે ઇનશાન આફતે સેહનેકે બાદ,
રંગલાતી હે હીના પત્થરપે પીસજાનેકે બાદ.
જો જલાતા હે કીસીકો ખુદ વો જલતા હે જરૂર,
શમઆભી જલતી રેહી પરવાના જલ જાનેકે બાદ.
કયા શરાબે તાબને પસતીસે પાયા હે ઉરૂજ,

સર ચળી હે હલ્કશે નીચે ઉતરજાનાકે બાદ.
કેસી આંખે ફેરલી મતલબ નીકલ જાનેકે બાદ.
ઉમર આધી આ ગઇ પર હે અભી નખરે વોહી,
બલ ન રસ્સીકા ગયા અફસોસ જલ જાનેકે બાદ.
હીલાસાઝી કહેતીહે ઉનકો કે બસ વો આચુકે,
મેંહદી કયા બેઠેંગે ફ્વરન ઝુલ્ફ મુલ જાનેકે બાદ.
ઉમર ભર ઉનકો તો મેરી શિકલસે નફરત રહી,
અબ વો ચહેરે દેખતે હેં દમ નીકલ જાનેકે બાદ.
યાદ આએગી વફાએ તુમકો મેરી દેખના,
કદર હોગી તુમકો મેરી-મેરે મર જાનેકે બાદ.
આવ મીલ જાવ ગલે આશીકસે કયા તકરાર હે
સુલેહભી હો જાતી હે, આપસમે ચલ આનેકે બાદ.

ગઝલે-તજમુલ, તર્જે-કવ્વાલી.—

કોનસે દીલમેં નહિ રંગ રંગીલા મેરા.
હર નજરમેં હે બસા છેલ છબીલા મેરા.
દાગ ઇસ્યાં કા મીટા દેગા મેરે દામનસે,
રંગે દરદ્દા મેં ડુબા દેગા રંગીલા મેરા.
હમમેં હોગી મુરીદોકી ન જબતક બખશીશ,
હટને વાલા નહિં મયદાં સે હઠીલા મેરા.
અવલીયા ચીશ્તીયા કે સારે હય બશતી જીસકે,
ચશ્મે બદદુર વોહ દુલા હે સજીલા મેરા.
કુફ પરસ્તી-કા તમાશા નજર આયા સબકો,
આયા અજમેરમેં જબ છેલ છબીલા મેરા.
[illegible] થેવા મયે તેજ [illegible] ઘર ઘર મેરે,

અય ખેહીસથી હું મેરે સાથ કબીલા મેરા.
ગુલરૂખાને ચમને દહેર હો કુરબાં દીલસે,
રંગ રૂપ મના દીખાદે જો રંગીલા મેરા.
દરસે ખ્વાજા કે મેં ઇનઆમ જો લેકર કે ટાલા,
ખ્વાજાં વાલોં ને રખ્ખા નામ હટીલા મેરા.
જચ રહા હે નિગેહ ખલ્ક મેં અલ્લાહુ અલ્લાહુ,
બસ રહા હે દીલે આલમ મેં રંગીલા મેરા.
અય "તજમ્મુલ" દીશો જાનો ઉમરકા માલી,
વોહ રંગીલા વોહ છબીલા વો સજીલા મેરા.

ગઝલે-લતીફ-મોહીક. ગુલદસ્તે હાઝા.—

અલ્લાહકી રહેમતસે અલતાફે મોહમ્મદસે,
ખાલી ન ફીરા કોઇ હરગીઝ દરે અહેમદસે.
અલ્લાહકો પયછાના પ્યારે, નબી અહેમદસે,
ઇસલામ ફુલા ફુલા ગુલઝારે મોહમ્મદસે.
હેં શમસો કમર રોશન, દોનો રૂખે અહેમદસે,
હેરાનહે દો-આલમ ઉસ નુરે મુજર્‌ર—રદસે,
તું મુજકો શબા લેચલ એહસાન બડા હોગા,
ખાલી નહી આઉંગા જાકર દરે અહેમદસે.
અલ્લાહકા બન્દા હું મે ઉમ્મને અહેમદ હું,
કહેતા હુવા ઉઠુંગા મયશરમે—યે—મકરદસે.
ઉમ્મતકો તેરી બખ્સા મેહબુબ મેરે પ્યારે,
મેરાજકી શબ ખાલીક, કહેતા થા મોહમ્મદસે.
સીનેમે મોહમ્મદકી તસવીર નુમાયાં હે,
મીલતા હુઆ યે દીલ હે ઉસ નુરકે મુમ્મદસે.

મહેબુબે ખુદા તુંહે મત્લુબે ખુદા તુંહે,
હે શાને ખુદા જાહેર પ્યારે તેરે ગુમ્મદસે.
મરકદભી લતીફ અપના બનજાએ મદીનેમેં,
ક્યું જોકે ચલે આએં દરબારે મોહમ્મદસે.

નઈ-કવ્વાલી તર્જે-ગઝલ—

એ ખુદી અયસી બડહી કુછ ઉનકે આ જાનેકે બાદ,
યાની આયા હોશભી તો મોત આ જાનેકે બાદ.
ખંદા ઝન હોતે હેં વો પહેલુસુ ઉઠ જાનેકે બાદ,
દેખીએ ક્યા ગુલખીલે હંસ ફુલ બરસાનેકે બાદ.
થાએ નાકામીન લુત્ફહમ કલામી કુછ મીલા,
બનગએ વો બુત સરાપા મેરે આજાનેકે બાદ.
અયફલક અચ્છા નહિ, યે રોજકા ઝુલમો સીતમ,
ફીરસીતમ હાએગા કીસપર મેરે મરજાનેકે બાદ.
કીસકો બતલાઉં મુઝે ગમકો નથા મેરા શરીક,
હોસભી જાતે રહયેં આપકે જાનેકે બાદ.
દોલતે દીદારસે યું શાદહો જાતે હય હમ,
જેસે ખુશ હોતા હય કોઇ માલો ઝરપાનેકે બાદ.
બાદે મજનુ રંગ દીખલાએ ન ક્યું બેહશત મેરી,
એક દીવાના હુવા કરતા હય દીવાનેકે બાદ.
ઝીંદગીમેં બેશકદર ચાહો કરો ઝુલમો સીતમ,
યાદ આઉંગા બગરમે—તુમકો મરજાનેકે બાદ.
દીનતો જયું તું કરકે કટ જાતા હય હીજ્રે યારમેં,
સરપે આતીહય કયામત, શામ હો જાનેકે બાદ.

—નંઇ-ગઝલ—સુખરમસ—

અછે પીયા વોહ દેશ બુલાલે હિંદમેં જીયા ઘબરાવત હય,
બીરહ કી બયરન દરસકી પ્યાશી, કાહેકો મોહે તડપાવતો હય.
ખદંગ ફેંકદે ઝાલીમ, જરા ઝુકાકે લીએ,
ઇધરભી એક નઝર ચશ્મે સુરમાસાકે લીએ.
તું હુસ્ને ખુદા દાદકી અદાકે લીએ,
નકાબે રૂખસે ઉઠાદે ઝરા ખુદાકે લીએ.
મરીત પીઆ કભી ન કીનો નીસદીન મોહે સતાવત હય.
મઝાહી કયા હય મહોબતમેં બે વફાઇકા,
યે તર્જ ખુબ નીકાલા હય દીલરૂબાઇ કા.
દીખા મદીને કો અબ વકત હય રસાઈ કા,
ઉઠા કે ફેંકદે સદકા તેરી ખુદાઇ કા.
તુહી સબકા ખેવનહારા, કાહેકોદર લગાવત હય મેરે અચ્છે પીયા.
તુહી બતાદે મેરા અખતીયાર કયસે હો,
ખફા જબ આપ હો દીલકો કરાર કયસે હો.
ચેનસે અબ યેહ બદલે હાલે ઝાર કયસે હો,
ખીઝાંજો આએ તો ફસ્લે બહાર કયસે હો.
ઉમંડ ઉમંડ પીઆ નયન હમારે નેહકા મહેં બરસાવત હય.

—નંઈ—કવ્વાલી તર્જે—મનહર—

સોચલે કાતીલ ન ગમહો મેરે મર જાને કે બાદ,
આદમી પચતાતા હય હદસે-ગુઝર જાને કે બાદ.
કરકે વઅદા વોહ ન આએ અપને ઘર જાને કે બાદ,
હાથ હમ મલતે રહે મોકા ગુઝર જાને કે બાદ.

હીજરકી શબભી મેરા એક મુનીસો ગમ ખ્વારથી,
મે અકેલા રેહ ગયા દરદે જીગર જાને કે બાદ.
મરહમે તસ કીનકે પાંઉમે થા પોશીદા નીમક,
આબલે ફીર ફુટ નીકલે ઝખ્મ ભર જાને કે બાદ.
સર જુદા હોતેહી ઉસને લેલીઆ આગોશમે,
વસ્લકે લુટે મઝેહ હમને તો મર જાને કે બાદ.
કેહતે હય વો છોડદો હરદમ શીકાયત ગેરકી,
હમ ન આયેંગે તુમ્હે દીલસે ઉતર જાને કે બાદ
સચ ન માનેંગે ન માનેંગે વોહ મેરી દાસતાં,
હાં યકી લાએ તો લાએ મેરે મર જાને કે બાદ.
કોઇ સેહ સકતા નહિ મેરે શીવા ઉનકે સીતમ,
દેખના પચતાએંગે વોહ મેરે મર જાને કે બાદ.
અબભી કુછ હય વકત મઝહર તોબાહ ઇસ્યાંસે કરો,
વરના પછતાવોગે દુન્યાંસે ગુજર જાને કે બાદ.

ગઝલે-મુસ્તફા. તર્જે-કવ્વાલી—

બહાર નુરે રબ્બુલ—ઉલા બનકે આયા,
નયે રંગસે જા—બુજા બનકે આયા.
બને અંબીયા આવલીયા સબ બરાતી,
જો દુલ્હા હબીબે ખુદા બનકે આયા.
કહીં લાલા વ ગુલ કહીં ચાંદ સુરજ,
તજલ્લાયે આરજો સમા બનકે આયા.
અગર લહેર આઇ બને લકબે ગૌહર,
જો મૌજ આ—આઇ જુલેખા બનકે આયા.

કહીં અવલીયા બનકે શાને દીખાઇ,
કહીં આશીકે મુબતીલા બનકે આયા.
કહીં શકલે ઇંસા, કહીં શકલે મુસા,
કહીં યુસુફે દીલ-રૂબા બનકે આયા.
બહોત ગુલ ખીલે ઇસ જહાંમેં વ લેકીન,
બહાર આઈ જબ મૂસતફા બનકે આયા.

તોફએ મુમતાઝ—ગઝલ—

બાવલેકી મોત કા હે વાકેયા યે દર્દનાક !
હાએ જીસકે ગમસે ખામે કાહે દીલભી ચાક ચાક !
મોટરોંમે જો ઉડા ફીરતા થા વો હે ઝેરે ખાક !
એક હમલેમેં કીયા સફફાક કાતીલને હલાક !
કીયા કહુ કયું-જાનસે-અપની વો બીચારા ગયા !
ઇશ્ક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !
હય જો રશ્કે હુર વો મુમતાઝ બેગમ ગુલ બદન !
ખુશ ખસલો ખુશ કદો ગુલ પાય રહન ગુનચે દહન !
ખુબરૂ નાઝુક અદા નાઝ આફરી શીરીંસુખન !
દીલરૂબા વ દીલ નશીંનો જાંનવાઝો સીમતન !
ઉસકી ઉલફત હીમે સારા ઝોર ઓર સારા ગયા !
ઇશ્ક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !
ઇશકમે ઉસકી હુકુમત ઓર દોલત ભી ગઇ !
જાન ભી દી મુફતમે, હાથોસે ઇજ્જત ભી ગઇ !
વસ્લકી રાતે ભી રૂખસત સુબે ઇસરત ભી ગઇ
મુફસદોંકી દુસમનીસે ચાહકી પીતભી ગઇ !
અલગરઝ સામાને ફરહત થા જો કુછ સારા ગયા !

ઇશ્ક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !
વાલોકેસર પર જો હે ગુલઝાર વો મલબાર હીલ !
હુસ્ન કા મંનજર વો પુર અનવાર વો મલબાર હીલ !
ક્યું ન હો મરગુબે હર ઝરદાર વો મલબાર હીલ !
હે ફરાહ બખ્સ ઓર ફરહત બાર વો મલબાર હીલ !
પ્રેમ કે મર્ગ ઉસકે લીએ લેકર વહીં મારા ગયા !
ઇશ્ક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !
ચર્ખ હે સુસદર વ હુસનુ ઇશ્ક કી હે દારોગીર !
ઉડ ગયા રંગે કમર ફીકા પડા બદરે મુનીર !
યે તગૈયુર દેખકર હયરાન હેં બરનાવ પીર !
કાંપતા હે ખોફસે હર એક મોહતાજો અમીર !
હાય કયસા આસમાને આજકા તારા ગયા !
ઇશ્કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !
કોઈ મફ્તુ હકપે કોઇ હુસને જાહીર પર નીસાર !
હય નઇ હર એક સાને કુદરતે પરવર દીગાર !
ઇન કીલા બાતે જહાં કે હેં અજબ લયલો નહાર !
એક હાલત પર કીસકો ભી નહીં સબરો કરાર !
જીસકા યે ખાકા હય ઉસે ખાક વો પીયારા ગયા !
ઇશ્ક કી દીવાનગી મેં બાવલા મારા ગયા !

તર્જ—ઉસ્તાદી—ગઝલ—ભૈરવી—

ઉઠો પીયા જાગો અકેલી ડર લાગે—ઊઠો,
ચુન ચુન કલીયાં સેજ બીછાઈ-ઇતનેમે હો ગઇ ભોરરે—ઊઠો
આધી-આધી-રતીયાં પીયકે મહેરવાં, તડપ તડપ જીયા જાયરે—ઊઠો
આમબાકી ડલીપે કોયલીયા બોલે, મનુએ બોલે મોરવારે—ઊઠો

નાટક-એમાં શું ?-ગઝલે-કવ્વાલી—

દીલ હય વહી જીસ દીલમેં, મહોબ્બત હો કીસીકી,
હય આંખ વહી જીસમેં, શરાફત હો કીસીકી.
ક્યું હાથ શમે વસ્લ લગાને નહીં દેતે,
આશુક હો તુમ-યા-કે, અનામત હો કીસીકી.
શમાકો દેખકર મયરીલસે, યું કહતા હય પરવાના,
જો ચાહે જલના ઇશ્કમેં, મુજ સાહી જલ જાના.
શમાકી બેકરારી કો, કહાં પહોંચેગા પરવાના,
લરજના, થર થરાના, સરકટાના—સાફ જલ જાના.
હોતા હય ઉન્હેં રશ્ક તો, હો મેરી બલાસે,
જલ જાય અગર જલનેકી આદત હો કીસીકી

ગઝલે-ગુસુફ—તર્જે-કવ્વાલી—

તડપા કે દીલ મેરા નિગાહેં યાર રહે ગઇ,
થોડીસી ચલકે આજ યેહ તલવાર રહે ગઇ.
ક્યા હુસ્ન થા કે આંખસે દેખા હજાર બાર,
ફીરભી નજરકો હસરતે દીદાર રહે ગઇ.
મહેફીલમેં ઉસકી રંગ જમા થા ન ઇશ્કકા,
તુજસે યે બાત દીલકી, ખુંબાજ રહે ગઇ.
કટ કટ ગયે બુતે, કાતિલકી ચાલ પર,
ઐસા ચલા વોહ તેજ-કે તલવાર રહે ગઇ.
હુસ્નો જમાલકા ફકત, અફસાના રહે ગયા,
ગુસુફ રહે ન [illegible] ગમી-યે-બાજાર રેહ ગઇ.

નઇ-ગઝલ— —:▭:—

મેરે કાલી કમલીયા વાલે નબી મુજે હામે બલાસે બચાલો નબી.
જહએ સરકાર હું ઉમ્મત મે કહેલાતા હુ મે,
ફીસબત મે યે તહેરીર હે કે ઠોકરે ખાતા હુ મે.
મુજે રૌઝેપે અપને બુલાલો નબી, મેરે કાલી કમલીયા વાલે નબી.
અબતો દુનીયા કે મઝાલીમસે બહોત રજુર હુ,
અપસો અસરત સે મેરે મૌલામે કોસો દુર હુ.
—મુજે હર એક બલાસે બચાલો નબી, મેરે કાલી કમલીયા વાલે નબી.
કોનહે મેરા, બજુઝ હઝરત કે યા ખયરૂલ બસર,
જો કે એસે વખતે બદ મે આકે લે મેરી ખબર.
મુજે દામનમે અપને છુપાલો નબી, મેરે કાલી કમલીયા વાલે નબી.
ખુસ નહી આતી હે મુજકો હીંદકી આબો હવા,
આપકે રૌઝે કો દેખુ હે યેહી હરદમ દુઆ.
હે તમન્ના મદીને બુલાલો નબી, મેરે કાલી કમલીયા વાલે નબી.
રૌઝએ વાલા ન દેખા જીસ બસર ને એક બાર,
જીંદગી ઉસકી અબસ હે હયફ હે આલી વીકાર.
મેરી હસરત તો દીલકી નીકાલો નબીં, મેરે કાલી કમલીયા વાલે નબી.

નઇ-ગઝલ-તર્જે-કવ્વાલી—

ઇસ્લામ કા ઝન્ડા આલમમે ગડવા દીયા કમલી વાલેને,
કાબેમે બુતોંકો હાથોંસે પકવા દીયા કમલી વાલેને.
ઘુંઘટ જો અપને ચેહરેસે સરકા દીયા કમલી વાલેને,
દીખલાકે જમાલ એક આલમકો તડપા દીયા કમલી વાલેને.
જબ ચેહરે એ અનવર કમલીસે ચમકા દીયા કમલી વાલેને,
મોલાકે ખુદાકો બેપરદા દીખલા દીયા કમલી વાલેને

કયું રીક હો રોઝે જઝા હમકો ઘુલજાએંગે સબ ઇસયાં અબતો,
જીસ વકતકે અબરે રહેમતકા બરસા દીયા કમલી વાલેને.
દે દેકે શરબે દાવતકા ઓરૂસે મીટા કદ કસરતકા,
વો જલવાએ હક ઇસ ઉમ્મતકો દીખલા દીયા કમલી વાલેને.
અશકકો દીલસે પુછો ઝરા વો કદકી ફથન વો રૂખકી જીયા,
દીખલાઇ કભી જોબાંકી અદા તડપા દીયા કમલી વાલેને.
કયા નીગાહેતે ગુલથે સલ્લેઅલા જીસરારસે ગુજરે શહેહુલ,
વોહ કુચાભી અપની ખુશબોસે મેહકા દીયા કમલી વાલેને.
રો રો કે કભી તો હારૂ મે જા કે કભી કોહો સારોમે,
અલ્લાહસે અપની ઉમ્મતકો બખ્શવા દીયા કમલી વાલેને.

ગઝલે-બેદમ. તર્જે-કવ્વાલી—

મેં વો દીવાના તેરા અય રશ્કે લયલા હો ગયા,
શીલકપર મેરી તેરી-સુરતકા ધોકા હો ગયા.
આઇના ખાનેમેં જાતે જાને યે કયા હો ગયા,
આપ અપની શીકલકા હમકો તમશા હો ગયા.
નામ થા મયખાર જીનકા બન ગયા સાકી વોહી,
જબ મયે પુર કયફસે-લબરેઝ મીના હો ગયા.
તેરે છુપનેમેં ભી અય પરદેનશીં એક લુત્ફ હૈ,
દેર થા જો ઘર તેરે છુપનેસે કાબા હો ગયા.
તુમ અકેલે ઓર કીતને ખેલ ખેલે દેખીયે,
એક લફ્ઝે કુન કહા ઓર કુનસે કયા કયા હો ગયા.
હો ગયા બેદમ મરીઝે ગમ તો આકર કબ્ર પર,
હંસ કે ફરમાને લગે ઇસા-કે હાં ! અચ્છા હો ગયા.

નઇ-ગઝલ. —:▭:—

ખુએ હર ગુલમે પરવર દીગાર હે,
ગુનચે ગુનચેસે તું આશકાર હે.
જો મેહશરમેં પુછેગા મુઝસે ખુદા,
તો યે કહેદુંગા મેં અપને સરકો ઝુકા;
તેરા બન્દા એક યેભી ગુનેહગાર હે.—ખુએ૦
વો મનસુર અનલહક તો સુલીપર ચલા,
હકકે કહેનેકી દુન્યાસે પાઇ સઝા;
જો હે આશીક વો બાલાએ દાર હે.—ખુએ૦
ઉસને ઠોકરસે મુરદે દીયે હેં જીલા,
ખીંચી ખાલ બદનમેં દુરરે લગા;
છુટી ખુનકી બદનસે ફુવારહે.—ખુએ૦
ખાર કરતી હે આશકકો દીલકી લગન,
કેસા વ ફેરહાદ મારે ફીરે કોહે બવન;
બીકા યુસુફ બીસર કે બુઝારહે.—ખુએ૦
મેંને દુન્યામેં આ કરકે કુછ ન કીયા,
ઔર કીયાભી તો મેંને બુરાહી કીયા;
મેરે સરપર ગુનાહોંકા બાર હે.—ખુએ૦

ગઝલ-હુસેન-તર્જે-કવ્વાલી—

ફિરદોસ હે ખજીલ રૂખેં હઝરતકે સામને,
તુબા હે પસ્ત સરવે નુબુવ્વતકે સામને.
કહેતા હે લુતફ શાફએ ઉમ્મત યેહી મુઝે,
ક્યાહે તેરે ગુનાહ મેરી શફકતકે સામને.
યા રબ જો મેં મરૂ તો-મદીને મેં હી મરૂં,
મરકદ બને તો શાહકી તુરબત કે સામને.

કટકટકે ગીર પડે યે સરે સર કાશાને દેહરે,
હઝરતકી ઝરબે તેગે જલાલતકે સામને.
મહશરમેં આસીયોંસે કહેગા યે ફઝલે હક,
લે જાવ અર્ઝ શાફ એ ઉમ્મતકે સામને.
ઉનકે કરમસે હોં તો હોં લાયક અજબ નહિ,
કમ બયાં હમ હે જીનસે શફાઅત કે સામને.
કમકો ગુનાહોં ભલા કહો ગુના મેરે,
હઝરત તુમારે ફઝલ લે રહમત કે સામને.
અલ્લાહ વોભી દીન મુઝે હાસીલ કરે હુસેન,
બીસતર જમાઉં મે દરે હઝરત કે સામને.

ગઝલે–અમીર. —:▭:—

નદો ઓસા નિગાહે લુત્ફકી પર દીલ સનમ લેલો,
તુમ્હારા માલહે તુમ દેકે કીમત બેશૂતમ લેલો.
ગલા ખંજરપે મેને રખદીયા તો આતેહી બોલે,
કરીંગે ઝુબ્હ ઠેરો ક્યું મરે જાતે હો દમ લેલો.
સુએ મયખાના આ નીકલે જો કાઝી દુખ્તે રઝ બોલી,
બડે મુરશિદ હેં હઝરત મયકશો ઉઠો કદમ લેલો.
ખબરહે હઝરતે મજનું કે આઇ નજરમેં લયલા,
ન પોંહચે હાથ મહમીલ તક તો નાકે કે કદમ લેલો.
અમીર ઉસ કાસીદે દોસ્તકા ખત લીખના જો હો તુમકો,
ફલકસે માંગલો કાગઝ અતારદાંસે કલમ લેલો.

ગઝલે–મફેઉન–તર્જે–કવ્વાલી—

હમ તુમપે મર રહે હેં આશિક હો તુમ કીસીકે,
દાવે તો દોસ્તીકા બરતાવ દુશમનીકે.

મુદ્દતકે બાદ આઇ હૈ આજ વસ્લકી શબ,
અંદાઝ અબ દીખાઓ, કુછ તો હુશીં-ખુશીકે.
સરકાર ઇશ્કકે હૈં, કુછ કાયદે નીરાલે!
દુન્યાસે હૈં અનોખે આદાબ બંદગી કે,
સાકી હૈ ઇદકા દીન, જી ભરકે અબ પીલાદે,
મુદ્દતસે તીશ્નેલબહું અરમાને મય કશીકે.
મસતીમેં હાથ અપના સીનેપે ઉનકે પહોંચા,
ગફલતમેં યે મઝાથા કુરબાન એ ખુદીકે.
લબપર યે આહ કયસી ચહેરા યે ઝરદ કયું હૈ,
સચ સચ બતાઓ મજનુન આશીક હો કયા કીસીકે.

ગઝલે-કવ્વાલ. —:▭:—

તો અગર હીલા કરે મદફન તક આનેકે લીયે,
હાથ નીકલેંગે જનાઝેસે બુલાનેકે લીયે.
સીકલ અચ્છી રંગ ગોરા-બાલ લંબે ચશ્મે શુર્ખ,
કીસ જગેકી ખાક લી તુમકો બનાનેકે લીયે.
યે અદાએં યે જફાએં યે જવાની યે સીતમ!
ઢુંઢલો મઝદુર કોઇ બોજ ઉઠાનેકે લીયે.
ચાદરે આબે રવાં બનકે લપટ જાવુંગા મેં,
તુમ અગર ઉતરોગે દરીયામેં નહાને કે લીયે.
મેં ન છોડુંગા હથેલીમે તુમાહરે ખુને દીલ,
હાથમેં તુમ હાથ દો મેંહદી લગાનેકે લીયે.

ગઝલે-રોશન-તર્જે-કવ્વાલી—

જો પુછા મેને ઝાલીમસે મુઝે કયું દાર પર ખીંચા,
તો બોલા તુને કયું નકશા મેરા દીવાર પર ખીંચા.

–હઝારો દીનસે બેદીન હુએ જાતે હેં દેખો તો,
અજબ નકશા કીસીને યે જમીને યાર પર ખીંચા.
નીશાં તક ભી ન ડાલા આબદારી ઉડ ગઈ કયસી,
હઝારોં બાર રખ–રખ કર ગલા તલવાર પર ખીંચા.
શબે વાયદા વો કહેતે હેં ન આતે હમ કભી રોશન,
તેરે ગજબે મોહબ્બતને મુઝે ઈકરાર પર ખીંચા.

ગઝલે–અકબર. —:▭:—

બેશક ખુદાકા ઘર હે તેરે ઘરકે સાંમને,
જન્નતકા દર ખુલા હે તેરે દરકે સામને.
એક એકકો બખ્શવાયગે મેહશરમેં હકસે વોહ,
યુસુફકી બન પડેગી ઝુલેખાકે સામને.
કેહ–દીજીયો સબા મેરી હાલત જરા જરા,
જાના હો જબ તેરા મેરે આકાકે સામને.
કરબલમેં કટ—ગયે હેં વોહ ઉમ્મતકે વાસ્તે,
સર રખ–દીયા હુસેનને ખંજરકે સામને.
ગર વોહ કરમ કરે ન કરે ઈખત્યાર હે,
અકબર અબ અર્ઝ કર તુ જરા જાકે સામને.

નઈ–ગઝલ— —:▭:—

દરે મુસ્તફા સંગે મુસા નહીં હે, યહાં રબ્બે અરનીકા ઝગડા નહીં હે.
વોહેકોન જો તુજપે શયદા નહીં હે, કીસે તેરી નઝરોંને મારા નહીં હે.
રૂકે થે તો પરદેસે આવાઝ આઈ, તું પરદેમેં આ તુઝસે પરદા નહીં હે.
છુપાઓન-ચેહરેકો પુરકેસે સાહબ, અભી હમને દીલ-ભરકે દેખા નહીં હે.
ચલો વાદીએ ઈશ્કમેં પાંઉ રખના, યે વોહ જંગલ હે જીસમેં કાંટા નહીં હે.
કહા જોસમેં આકે હઝરતસે હકને, જો તેરા નહીં હે વોહ મેરા નહીં હે.

ગઝલ-મુસ્દસતે-વઝીરજાન.—કાનપુરી—

આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશાં બર મઝાર મા,
પસ નાજુક અસ્ત શીશએ દીલ દર કીનારમા.—પસ૰ ૧

એક દીન જો બહેરે ફાતહા તુરબતપે મેં ગયા,
ફુલોંકી ચાદરે મેં ચડાતા થા જાબજા.
થીં ચન્દ કબ્ર વોહવે બુજુરગોંકી જો જદીદ,
એક કબ્ર પર બ.મ-ને પરેશાં થા યે લીખા.
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશાં બર મઝાર મા—પસ૰ ૨

બાલાએ કબ્ર એક દરખ્તસે ગુલાબ થા,
સરસબ્જ જીમેં ન રખતા થા હમસર વોહ દુસરા.
જબ ફુલ ઉસ દરખ્તસે તુરબતપે ગીરતે થા,
તબ અંદરને કબ્રસે આતીથી યેહ સદા.
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશાં બર મઝાર મા.—પસ૰ ૩

યહ બારબાર દેખ તઅજ્જુબ મુજે હુવા,
આશીકગાને કબ્રસે પુછા જો માજરા.
યેહ કૌનસે બુજુર્ગ હૈં કયા ઉનકા નામ થા,
આતી હૈં જીનકી કબ્રસે હરવકત યેહ સદા.
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશાં બર મઝાર મા.—પસ૰ ૪

માલુમ યેહ હુવા કે વોહ યે આશીક હઝી,
તા ઉમ્રસ્ત વસ્લે યાર મયસર હુવા નહીં.
મરનેકે બાદ કબ્રપર આયા જો મેહજબીં,
જબ બર્ગે ગુલ ચડાયા તો અવાજ યેહ સુની.
આહીસ્તા બર્ગે ગુલ બફીશાં બર મઝાર મા.—પસ૰ ૫

ફ્લામે-તાહેર-તખ્તે અદાલત.

અય માલીકાને તખ્ત વોહ, દવલત કહાં ગઇ,
નવશેરવાંકી અબ વોહ, અદાલત કહાં ગઈ.
વોહ માલ ઔર મનાલ વોહ હશમત કહાં ગઇ,
વોહ તાજ કીયા હુવા વોહ અદાલત કહાં ગઇ...અય.
ઉનકી વોહ પંજ રોઝા હુકુમત કહાં ગઇ,
શાહો-ગદાકી કબ્રમેં હાલત હય એકસી.
મજબુર બોઆનેસે હય અયસી હય બે બસી,
ખામોશ મકબરોમે નહી આતી હય હસી.
કેહેતી હય રોકે કબરે સીકંદર પે બે કસી...અય.
વોહ દબદબા વોહ શાન વોહ શવકત કહાં ગઇ,
ફીર ઉસકા ગુરરમે આના કીધર ગયા.
નમરૂંદ કા ખુદીકા ઝમાના કીધર ગયા,
જમશેદકા વોહ જશ્ન શહાના કીધર ગયા.
કારૂં કો પુછીયે કે ખઝાના કીધર ગયા,
હાતમ કો પુછીએ કે સખાવત કહાં ગઇ...અય.
ફગારત હુઇ સીપા તું જહન્નમમેં કયોં ગયા,
અય સલતન્ત તબાહા તુ જહન્નમમેં કયોં ગયા.
અયશદાદ રસીયાં તુ જહન્નમમેં કયોં ગયા,
કયસીગે ખુદાઇ કી તેરી જન્નત કહાં ગઇ...અય.
કાંપતેથે સબ ઝમીન હુકુમત કી ધુમથી,
ગુંજે થે આસમાન વોહ નવબતકી ધુમથી.
ડરતા થા કુલ જહાન વોહ અદાલત કી ધુમથી,
હારૂન રશીદ જીસકી ખીલાફત કી ધુમથી.
પુછે કોઈ કે અબ વોહ ખીલાફત કહાં ગઇ...નવ.

ઉલ્ફતકા દમ જો ભરતે થે હાવે કીધર ગયે,
વોહ બાંકપન વોહ શોખી નખરે કીધર ગયે.
વોહ હુસ્નો નાઝ ઓર વોહ ગમઝે કીધર ગયે,
લયલાસે પુછ્યે કે વોહ આશકે કીધર ગયે.
મજનુસે પુછ્યે કે વોહ મોહબ્બત કહાં ગઇ...નવ.
જો હુસ્ન કે હજારો કરશમે દીખા ગયે,
અફસોસ ઇસ જહાંસે વોહ મુંહકે બલ ગયે.
કીડે મકોડે જીસ્મ કો સબ ઉનકો ખા ગયે,
લાખો હસીન કુન્જે લહદમે સમા ગયે.
વોહ નાઝ કીયા હુવા વોહ નઝાકત કહાં ગઇ...નવ.
ખત ભેજ કર બુલાયા જહાન્નમ રસીદ ને,
કુફેમેં જાકે સર દીયા મુસલીમ શહીદને.
બચ્ચોપે ઉનકે રેહમ ન ખાયા પલીદ ને,
આલે નબીપે ઝુલ્મ કીયા કંચો યઝીદ ને.
ઝાલીમકી વોહ પન્જ રોઝા હુકુમત કહાં ગઇ...નવ.
કમબખ્ત કમનસીબ બદ અખતરને કયા લીયા,
ઇબને અલીકો મારકે ખુદરસને કયા લીયા.
લાઅનત ખુદાકી શીમરે સીતમગરને કીયા લીયા,
દારકા ખુન કરકે સીકંદર ને કયા લીયા.
લાલચ કીયાથા જીસકા વોહ દવલત કહાં ગઇ...નવ.
પયદા હુવે વલી યે જહાંન જીસકે વાસ્તે,
પયદા હુવે થે બાગે જીના જીસકે વાસતે.
પયદા હુવે કૌનોમકાં કીસકે વાસતે,
તાહેર બતા વોહ નુરકી સુરત કહાં ગઇ...બય.

નઇ-ગઝલ—તર્જે-કવ્વાલી—

સંગે અસ્વદ ઓર અય-તુલ્લાહસે મીલતી હુઇ,
રૂહ જાયેગી રસુલુલ્લાહસે મીલતી હુઇ.
કયું ન આશ્રી મરતબા હો છત તેરી દરગાહકી,
યેભી હે તુરે કલી-મુલ્લાહસે મીલતી હુઇ.
કયું ન અય દીલ હો કે બે-ખુદ મેં કરૂં તેરા તરફ;
હે તેરી તસ્વીર બય તુલ્લાહસે મીલતી હુઇ.
હે તેરી તસ્વીરમેં જલ્વે જમા-લુલ્લાહ-કે,
હેં તેરી બાતેં કલા-મુલ્લાહસે મીલતી હુઇ.
કયું ન હમ ઇસા કહેં તુજકો અબે જાં બક્ષે યાર,
હે તેરી હર શાન રૂહુલ્લાસે મીલતી હુઇ.
પી વોહ આતશ-એજસાગર હો જીસકી આગમેં,
હર લપટ નારે ખલી-લુલ્લાહસે મીલતી હુઇ.

નઈ-ગઝલ-મુખમ્મસ—

કયા કયા કહા ન ફોજે સીતમગર કે સામને,
કુછભી ન સમજે દીનકો અંનજર કે સામને.
નકશા ખીંચથા ઉસ દીલે મુજતર કે સામને,
અદા જો લડને આયે થે લશકર કે સામને.
કીસ મુંહસે જાએંગે વો પયમબર કે સામને...કયા કયા૦
મહેમાં બુલાકે દશતમેં હકે નબીકા હેક,
કીન કીન મુસીબતોમે ફસાયા અલીકો હેક
તકલીફ કીસ તરાસે દી આલે નબીકો હેફ,
પાની ન પીને દેતે થે ઇબને અલીકો હેફ.
ઓર આપ-પાની પીતેથે બરબર કે સામને...કયા કયા૦

બાંજે બતીજે કત્લ હુએ ઉનકે બરમલા,
જુઝ શુકર હકકે ઓર ન થા કોઇભી ગીલા.
કબજે કો ચુમ ચુમતે કેહતીથી ચેહ કઝા,
ક્યા કહના હય શુજાઅતે ઇબ્ને અલીકી વા.
યુ સરજુકુ તો દે કોઇ ખજર કે સામને...ક્યા ક્યા૦
જયનબ પુકારી ખયમેમેં અય ભાઇ મય ફીદા,
ક્યો ધુપમેં ખડે હો ચલે આવ યાં ઝરા.
સુનતે થે જબકે જયનબે મગમુમકી સદા;
શાહ કહેતે થે દીખાકે લહુ રૂપે પાકકા.
જાવેંગે યુંહી દાવરે મેહશર કે સામને...ક્યા ક્યા૦

નઈ-ગઝલ—કવ્વાલી—:▭:—

ગુલથા યે ફરિસ્તોંમેં શાહે મદની આયા,
અલ્લાહસે મિલનેકો નબિયોંકા નબી આયા.
કોહતુર હુવા રોશન એહમદ કી તજલ્લીસે,
મુસાફીર ઝબાંપર જબ રબ્બે અરની આયા.
મુંહ કુફરા ઝલાલતકા દુનિયાં મેં હુવા કાલા,
જબ ચખેં નુબુવત પર માહેમદની આયા.
પેહચાન કે ઉમ્મતકો કેહદુંગા યે મેહશર મેં,
સબરાઝ હુવે અફસા ઇસ ભુલ ભુલૈયાં કે.
ઉસ્તાદે અજલ બનકર નુરે યઝદી આયા,
અય તિશનાલબો દોડો કવસરકા ધની આયા.
મનસખ હુવે સારે દુનિયાકે કુતબ ખાંને,
કુરઆનકો લે લેકર-જબ ઉમ્મી લકબી આયા.
પોંહચા જો મેં જન્નતમે ખિરઝા તો નિદા આઇ,
તાઝીમકો સબ ઉઠો મદ્દાહે નબી આયા,

કવ્વાલી-જનાબ—બાહદુરખાં—

મહબુબ મેરે યકતા જો તુ હય વોહી મંય હું,
પરવાના સીફત કુરબાં જો તુ હય વોહી મંય હું.
અબ કીશ્તીયે અમે પીયારે ડાલા હય નકાબે તુન,
મકનાં ભી હટા દેના જો તુ હય વોહી મંય હું.
મકકાર થે મકકે કે-કુફાર થે વોહ શારે,
ઇશલામ દીયા ફયલા જો તું હય વોહી મંય હું.
મહેરમ નઉમમત શે બાકી કોઇ રહે જાએ,
દીલ લાદે ઝલક નુરી જો તું હય વોહી મંય હું.
જો તેરી મોહબતમેં મહેબુબ મેરે મીટ જાય,
મંય ફિયુના ઉસે બકસુ, જો તુ હય વોહી મંય હું.
હો ખાકેપા પે કુછ તો અબ લુત્ફકરમ મવલા,
હય નુર તેરા મુજમય જો તુ હય વોહી મંય હું.

નઇ-ગઝલ—ગઝલે-કવ્વાલી—

જબ હુસ્ને અઝલ અપની તસ્વીર બના લાયા,
પરદેસે વોહ હર જાઇ તકરીર બના લાયા.
ખુદ શમે અહે મેહફીલમેં રોશન હે હરએક દીલમેં,
સદ લેનેકો ખુદ કાતીલ ગુલ-ગીર બના લાયા.
ઉસ નુંર રચે પયચાંને અમલકો કીયા કયદી,
ક્યા ઇશ્કો મોહબ્બતકી ઝંજીર બના લાયા.
વાહ-દતસે વોહ કસર-તમેં કર અપને તઈ ઝાહીર,
હે બદ-ઝબે કુબરાકી તહરીર . બના લાયા.
ઝીંદા કીયા ખાદીમકો જબ એક નઝર દેખા,
ક્યાં આંખોકે તુ ઝાલીમ અકસીર બના લાયા.

નઈ-ગઝલ—તર્જે-કવ્વાલી—

યાર યારી હું મોહબ્બત હે મુઝે યારોંકી,
શા - નબી તેરે સહાબાકી તેરે યારોંકી.
યાદ અય શમેઅ નુબુવ્વત તેરે રૂખસારોંકી,
રાત કર દેતી હે પુર નુર સિયાહ-કારોંકી.
વસ્ફે ગેસુયે નબી સુનકે નિકલ જાયે દમ,
પઢકે વલ-લયેલ રિહાઇ હો ગીરફ્-તારોંકી.
સરકો દીવારોંસે ટકરાતે હેં આશીક કયા કયા,
યાદ આતી હે જબ ઉસ રૌઝેકી દીવારોંકી.
ભેજતા હું ઉન્હે હર રોજ દુરૂદ ઔર સલામ,
ડાક બતહામેં લગી રેહતી હે હર કારોંકી.
જબસે ચમકા હે તેરા હુસ્ન મદીને વાલે,
પડ-ગઈ મંદ ચમક મીસરકે બાઝારોંકી.
માંગને આયે હે મેહશરમેં ખુદાસે તુમકો,
આજ-મકબુલ દુઆ હોગી તલબ-ગારોંકી.
દોનોં આરીઝ તેરે કુરઆનકે દો-પારેં હે,
ઝુલ્ફે તફસીર હેં કુરઆનકે દો-પારોંકી.
કાશ હોતા શબે મેઅરાજ ઉન્હોંમેં સૈયદ,
નોકરી મીલતી મુઝે ગાશીયા બર દોરોંકી.

ગઝલે-હકીમ.—ગઝલ—કુવ્વાલી—

અગહુમ અલી એહમદ, તેરી કલીયરકી નગરીયાં આંખોમેં બસી હે,
દુખીયા હું બહોત લીજો, પીઆ મોરી, ખબરીયા, અબ જાન ચલી હે.
નયના તોરે મતવારે હેં, ઔર દિલમેં, ઉમંગ હે,-કયા સાબીરી રંગ હે,
કહું ન મંય કતરાઉં, સખીરી મોરી, ચુંદરીયા સાબીરને રંગી હે.

દુવારે જો તેરે આઉં, દીયે ધીકે જલાઉં, બીપતકો સુનાઉં,
ખુશ હોકે ચડાઉં, તેરે સેજપે ચદરયા, ગેહ મનમે બસી હે.
શાબીર પીવા મુજકો તો તેરી આશ લગી હે, ગો ફુગ ચઢી હે,
મજધારસે અબ પાર લગાદે મોરી નૈયા, તુમ હકકે વલી હે.
દસ બીસ સખીયોંયે જુરી, એક સખી હું, જો દુવારે ખડી હું,
ઇન સબકે હાતોંસે મોરી ભરદે, ગગરીયા કયું દેર લગી હે.
જાહે હું હકીમ આજ, સુનો જાનીબે કલીયર, મગદુમ કે દરપર,
ચલ દેખ સખી અબ તું કલીયરકી નગરીયા, કયા ધુમ મચી હે.

નાટકે, ચલતા પુર્જા. —તર્જે-કવ્વાલી—

યું ઝુલ્મ ન કર જાલિમ, લુત્ફો કરમકે બદલે,
એક દીન તુઝે મિલેંગે, જુલ્મો સિતમકે બદલે.
ઇશ જુલ્મે ના રવાકી આખર સજા મિલેગી,
દોજખકા ગાર હોગા, બાગે ઇરમકે બદલે.
હસ અયસે આરઝુપર, ફુલા હુવા હય નાહક,
મીટ્ટીકી કબ્ર હોગી, જાહો હશમકે બદલે.
દોલત ન સાથ દેગી, અજમત ન પાસ હોગી,
કીડે કફનમેં હોંગે, જાહો હશમકે બદલે.

ગઝલે-કુમરી. —અલસીમાં—

ફસ ગઈ મેં તો કાલુ બલામે—
લામ અલીમ ઓર મીમકા પરદા, ઇશ્કકો હટાકર સામને આજા,
દીલમેં અદાએ ઉતર ગઇરે-ફસ ગઇ મેં તો કાલુ બલામેં.
ઇન્ના ખલકના દીલસે ભુલાયા, નહનો કરબ સબકો બતાજા,
હીજમે મર મઇ મર ગઇરે-ફસ ગઈ મેં તો કાલુ બલામેં.

નાટકે-વિર કેશરી. —તર્જે-કવ્વાલી—

જબદીલ ન હો કાબુમે, તો ક્યા મેરી ખતા હય, યહ શાને ખુદા હય,
સચ હોય જો મહોબ્બતમેં કીસીને કહા હય, આફત હય બલા હય.
આઝારે મહોબ્બતસે, તો અલ્લાહી બચાએ, યેહ ગમ ન દીખાએ,
યેહ દર્દ વહિ હય, જીસકી નહી કોઈ દવા હય, બેકાર દુઆ હય.
સયદા કો લગે કોનસે અંદાઝ, તો દેખો, કુછ ગોર તો કરો,
મરતા હય તો મરનેકે શીવા, કોન જીયા હય, આખરકો ફના હય.

નાટકે-શ્રી સિદ્ધ સત્યેન્દ્ર—તર્જે-ગઝલ, કવ્વાલી—

હુઇ હય દીલોજાંસે, મુઝે ઉલ્ફત મહંમદકી,
કે તડપતી હે દીલ મેરા, મુઝે ફુરકત મહંમદકી.
મદીનેસે જો આતી હય: તો ઇતના પુછ લેતા હું,
સબા જલ્દી બતા કૈસી, તબીયત હે મહંમદકી.
ન હમ જન્નતમેં જાયેંગે, ન હમ દોજખમેં જાયેંગે,
ખડે દેખા કરેંગે હશ્ર મેં સુરત મહંમદકી.
દરે જન્નતપે રીદ્વા જબકે. દરવાજા પેં રોકેગા,
તો હોગા હુકમ જાને દો, એ હય ઉમ્મત મહંમદકી.
મીટાયા કુફ્ર દુનીયાસે, બજાયા દીનકા ડંકા,
દીખાયા નુરકા જલવા, વો હય તાકાત મહંમદકી.
લહદમે આય ફરીશતો તુંમ કહાં જાને હો બેઠો ભી,
જરા તમકીન હો બાતે કરો હજરત મોહમ્મદકી.
ગુલોંને રંગ તારોને ઝીયા રોઝે અઝલ માંગી,
પુકારા દીલ મેરા દે યા ખુદા ઉલફત મોહમ્મદકી.
રીઝા જલદી કયામત આએ નિકલે આરજુ દીલકી,
પડેંહ સલેઅલ્લા હમ દેખકર સુરત મોહમ્મદકી.

ગઝલે-બેકસ. —:▭:—

યા અાહમદે મુખતારજો આપ આએ હુએ હો,
અલ્લાહકી રહેમત કી તરાહ છાએ હુએ હો.
કોનૈનકી તાજ ઇનકો ચમકાએ હુએ હો,
મેહબુબી એ ખાલીકકી સનત લાએ હુએ હો.
ઉમ્મતકા મોહંમદકી સરફ ભીગ ગયા તુમકો,
ઇકરામે ઇલાહીકે સઝાવાર હો તુમ તો.
બખશીશકી ન કુછ ફીકર કરો હશર મે લોગો,
તુમ અપને ગુનાહ હો સે જો શરમાએ હુએ હો.
પાવોગે મુંરદોકી ગોહર ફેઝે નઝરસે.
ખાલી કભી જાતાહી નહી હે કોઇ દરસે.
જો ચાહેંગે પાએંગે યકીનન ઇસી ઘરસે,
સરકારે મદીનામે અગર આએ હુએ હો.
લોલાક લુમા શાને મોહંમદમે હે આયા,
યે રૂતબાકીસી ઓર પયંબરને ન પાયા.
મૌલા મેરે દુનીયામે હે અલ્લાહકા સાયા,
તુમ ઉમ્મતી હક બાત પે ઇતરાએ હુએ હો.
અય તબઅ મોહંમદકી સના તુજસે હો બસઅસ,
મદ દાહ હે ખુદ જીસકા ખુદાવંદે મુકદ્દસ.
કીસ ફકરસે કહેતે હે ફરીશતે ભીયે બેકસ,
તુમ ખતમ રીસાલત સા નબી પાએ હુએ હો.

ગઝલે-હાજી એહમદ—નશિહતે ઈસ્લામ.

અય મોમિનો સુનો તુમ્હેં મરના જરૂર હે,
પ'ડતે રહો નમાઝ યે કોસે હુજુર હે.
પ'ડતે રહો નમાઝ તો ચહેરે પર નુર હે,
પ'ડતે નહિ નમાઝ તો અપની કસુર હે.
અપને કીયેકી જલ્દ સજા આપ પાઓગે,
અય બે નમાઝીઓ સિધા જહન્નમેં જાઓગે.
રોઝે જઝા જબતખ્ત પે બેઠેગા કીબરીયા,
ઉસવખ્ત ક્યા કહોગે તુમે આપ ગી હુવા.
શરમો હયાસે ઉસ ઘડી શરકો ઝુકાઓગે,
જન્નત ક્યા મિલેંગી જહન્નમ મેં જાઓગે.
તોબા કરો ખુદાકી નમાઝ પ'ડા કરો,
મક્રો—ફરેબ વ જુઠ સે હરદમ બચા કરો.
મસજીદ ખુદા કા ઘર હે ઇબાદત કા કામ હે,
દુનિયાકા કામ કરના તો મુતલક હરામ હે.
પ'ડતે હે જો નમાઝ જમઅત સે સરબસર,
તૈયાર કર રહે હે વો જન્નત મેં અપના ઘર.
બખશાઇ ગેં ખુદા સે ઉસે શાહે રેહબરેર,
મુસ્લીમ ઔર બુખારી મેં લીખી હે—યે ખબર.
જો તરક-કી નમાઝ વો નાસ હો ગયા,
જીસને પડી નમાઝ વો ખાસ હો ગયા.
પ'ડતે રહો નમાઝ બહેતર યે કામ હે,
દીને રસુલે પાક કા ઇસસે કયામ હે.
મત ખાવ ઔર ઔરકા ખાના હરામ હે.

યે દુવા ખુદા સે મેરી સુબહો શામહે.
પાબંદ એ નમાજીકો કરદો નમાઝ કા,
ઔર ઉસકે દીલમે શૌખ ભર દો નમાઝ કા.
નારજ અપની બીબીસે હોતે હો હર ઘડી,
કહેતે હો કામ ખુબ ઉસકો ઘડી ઘડી.
ઉસકો ભી કુચ્છ નમાઝ શીખાઇ કોઇ ઘડી,
તુમસે નિકાહ કરકે વો મુશિબત મેંહે પડી.
દેખો નમાઝ પઢના ન ઉસકો શીખાવોગે,
બીબી કે સાથ આપભી જહુન્નમ મેં જાઓગે.
અય મોમીન નમાઝ કો કરના ના તુમ કઝા,
કુરઆન મેંયે સાફ કહેતા હે કીબરીયા.
તલખી સે મરગકે લીયે હે એક એ દવા,
અંધેરી કબ્ર મેભી બસાયેગી વો દીયા.
મરનેકે બાદ હમમેં દુલહા બનવાએગી,
•સેરા નજીકત કા યેહી સરપે ઉડાયગી.
શીમરે લઇન સરકો જો તનસે જુદા કીયા,
ઉસ વક્ત મેરે હુસેન સીજદે મેં ઝુક રહા.
હકકી રઝા મે અપના વહી ઘર લુટા કીયા.
દેખો યેહી હે પીયારી ઇબાદત નમાઝ હે,
ભુલે ના દમે તક વો નીયામત નમાઝ હે.
અય મોમીનેં નમાઝે ખુદાસે મીલાયગી,
મરને કે બાદ એહી જન્નત ખુલાયગી.
આલીક સે તુમકો રોઝે જઝા બખસવાએગી,
જીતને સાથ અપના ઉન્હે લેકે જાએગી.

સારી એબાદતુ- મેં- એબાદત નમાઝ હે,
અય મોમીનો એ દીનકી દૌલત તમામ હે.
જો કુચ્છ કે મરતબાથા બતાયા નમાઝકા,
હોવેગા સરપે હસરતે શાયા નમાઝકા.
મજબુત પકડો હાથસે પાયા નમાઝકા,
યે મરતબા ખુદાને બતાયા નમાઝકા.
પઢલો નમાઝ દીલસેં તો હોજાવગે વલી,
ખીલ જાએગી ફીર આપકે દીલ-કી કલી કલી.
તારીફ દે શરીરકો અય મેરે કીબ્રીરીયા,
કરતા રહુ નમાઝકી તબલગી મે જાબજા.
કરદો યે અપની જાનકો ઇસ્લામ પર ફીદા,
અય બે નમાઝી ઓ તુમસે યે કહેતા હું બરમલા.
ડંકા યે દીનકા હે બજાને કે વાસ્તે,
પઢલો નમાઝે ખુલદ મે જાનેકે વાસ્તે.

નઈ-ગઝલ-મેરા—નહન્નાસાદીલ—

જાની ઇતના ન હમકો સતાયા કરેં,
કભી ભુલેસે તશરીફ લાયા કરો.
હુસ્ન તેરા અએ સનમ આખીર ફના હો જાએગા,
જીસ પર તેરા નાઝ હય સબ ખાકમે મીલ જાએગા.
પ્યારી જોબનપે મત ઇતરાયા કરો,
મંય અભી કમસીન હું દીલદારીકો કીયા જાનું.
મેરા નન્ના કલેજા હય મંય ગમખ્વારીકો કીયા જાનું,
મેરા નન્નાસા દીલ ન દુખાયા કરો.
એક બોસેકી અગર હીમ્મત હો તો દે દીજીએ હુઝુર.

બાદશાહી હુસ્નકી ખએરાત કરના હએ જરૂર,
હુસ્ને દવલત સે કુચ્છ તો લુટાયા કરો.
સીર્ફ એસા સુનકે બીગડે ઓર યું કેહને લગે,
ખયરાત ભી દેના હએ તો ફીર કીયા તુમ્હે દેને લગે;
અયેસી બાતેં ન હમસે બનાયા કરો.
જરા જરામે બીગડતે હંય રૂઠે જાતે હંય,
હમેં રૂલાતે હંય અગયારકો હંસાતે હંય;
જરા દીલમે તો તુમ શરમાયા કરો.
હમેં તો રૂઠના હએ ઓર તુમ્હે મનાના હએ,
ઉઠાવો રંજ અગર કુચ્છ મઝા ઉઠાના હએ;
હુવે આશીક તો મત ઘબરાયા કરો.
જબ હમસે રૂઠોગે અએ જા તુમ્હે મનાયેગે,
સીતમ જો હમપે કરોગે વોહ સબ ઉઠા એગે;
મેરે પેહલુમેં ગર તુંમ આયા કરો.
હમારે ઇશ્કમેં બે મોત મારે જાવેગે,
લહદમેં જાકે ભી આરમ તુમ ન પાવોગે;
મેરે કુચેમે મત તુમ આયા કરો.

અલસતોકી-બાંસરી-કવ્વાલી.

અલસતોકી બાંસરી સખીરી, કીસીને મોહે સુનાકે મારા,
લગાકે કાલુ બલાકા ફનદા લટોંકી લટમે ફંસાકે મારા.
અલસતી ગર તુ ન કેહતા, ન મે કાલુ બલા કેહતા,
ન કરતા તુ મુઝે પયદા ન મુંહ તુઝકો ખુદા કેહતા.
અલસતોકી બાંસરી સખીરી ઉસને મોહે સુનાકે મારા,
કહત હય સબજગ જીસે મોહમદ ઉસીને કલમા પઢાકે મારા.

સુના હય કાવી કમલ્યા વાલા, અરબકા બાશી કુરઆન વાલા,
કે લા ઈલાહકા સબ જગતકો ઉસીને કલમા પઢાકે મારા.
પુછેગા જબ ખુદા મુઝસે કે અયે કાસીદ,
ઉસ વકત તુ કીયા લાએગા ઝબાં પર અયે કાસીદ.
મય અર્ઝ કરૂંગા મેરે મવલા મેરે સરવર,
બયઠા હય તેરે સામને જો બરસરે મીમબર.
ઈસીને નયના દીખાકે મારા ઈસીને મોહે સુનાકે મારા.
કીયા કીયા ન કીયા નાલા કીયા ખુબસા રોયા,
ઈતનેમે મુસવ્વીરકો જરા રહેમ જો આયા.
કઈ જાતકી તસવીરેં મેરે સામને લાયા,
કેહને લગા યુસુફ હંય, યે ઈસા હંય યે મુસા.
મયને કહા ઈનમેસે કીસી પર નહી શએદા,
જબ સામનેકી ઉસને શબીહે શહે વાલા,
બે સાખતા ઉસ વકત ઝબાંસે મેરી નીકલાં.
ઈસીને ગમ મેં ફંસા કે મારા,
સગીજો લેને બલાએં, ઉસકે લગા વોહ હસહંસકે પીછે હટને.
તો મંય લગી પઇયાં ઉસકે પડને, તો ઉસને મુખડા દીખાકે મારા,
અલસતોકી બાંસરી સખીરી કીસીને મોહે સુનાકે મારા.

ગઝલે-મુમતાઝ-કવ્વાલી—

સુનાઉ કયા બાત અય સખીરી કે કીસીને જોબન દીખા કે મારા,
કહે હૈ સબ જગ જીસે મોહમદ ઉસીને નેહા લગાકે મારા.
જોહા સખીરી મદીને જાના તો બાત ઈતની તુ પુછ આના,
બતા હુઈ અયસી કયા બતાઓ કે મુજકો દુખમેં ફસા કે મારા.
નગર નગર મયને છાન ડાલા ન મીલા અબતક વોહ મેરા પ્યારા,
જો ભાગ જાગે મોહે સખીરી, તો રેન સુપનેમેં આ કે મારા.

મીશ્રા નયે રંગ મય કેહકી કે લેકે દીલભી કભી ન પુછ
જોકી હે મુમતાઝ ઉસીને કીર્યા, તો આંખેં હમકો દીખા કે માર

ગઝલે-અફ્ઝલ-તર્જે-કવ્વાલી—

ફુરકતમેં મોહંમદકે મેરી જાંપે બની હેં,
બતેલા—દો કહાં મેરા **રસુલે મદની** હે.
દીલ ખ્યાલસેં ઉસ માહે અરબકે હે પરેશાં,
જાન કેહતી હે કાલીબમેં મેરી જાંપે બની હે.
શક હોકે કમરને કહા અલ્લાહકી કુદરત,
ક્યા **ચાંદસી** સુરત તેરી માહે મદની હે.
તૈંબાકા મેં બુલબુલ હું ચેહકતા હું નબીજી,
સરદાર દો આલમકા **રસુલે મદની** હે.
મીલ-જાયેં જો **અહમદ** તો કહુંગા યે મેં ઉનસે,
ફુરકતમેં પીયા દેખો તો ક્યા ગત યે બની હે.
મુજરીમ હેં ગુનેહ-ગાર હેં સબ કુછ વલે **અફઝલ**,
જન્નત હય જગા જબ તેરી પર તવક્કે ગની હે.

ગઝલે-મુશતાક. —:▭:—

ઉસને કહા કીસકા હે તું મયને કહા બંદા તેરા,
ઉસને કહા ચાહતા હે કીયા, મયને કહા જલવા તેરા.
ઉસને કહા યે તો બતા, શાને રૂખે ગેસુહે કીયા,
મયને કહા વલ્લેલ મુંહ વસસ્શ હે મુખડા તેરા.
ઉસને કહા ક્યાથા વોહ જો મુસાને દેખા તુરપર,
મયને કહા શમ્શુર દુહા બદરૂજદુજા જલવા તેરા.
ઉસને કહા તવહીદે હક કબસે હુઇ રોશન બતા,
મયને કહા અહમદ મેરે, જબસે બજા ડંકા તેરા.

ઉસને કહા તુને સુની મેરી સતાયેશ કીસ જગેહ,
મયને કહા કુરઆનમેં સબ વસફહે લીખ્ખા તેરા.
ઉસને કહા પેહચાનલે મય હું મોહમદ મુસતુફા.
મયને કહા સલ્લેઅલા કુરબાં હે શયદા તેરા.
ઉસને કહા અલતાફસે કર મુદદુઆ અપના બયાં.
મયને કહા જીસદમ મર પડને હુવે કલમા તેરા.
ઉસને કહા તુ કોન હે કયા નામ હે યેતો બતા,
મયને કહા મુશાતક હું ઔર ખાકે પા શાહા તેરા.

નઈ–ગઝલ.—તર્જે–કવ્વાલી—

હમ તુમ હોં સબે વસ્લ એકેલે તો મઝા હો,
હમસે હો અદબ દુર હયા તુમસે જુદા હો.
વો દર્દ હય દીલમે મેરે તુમ જીસ્કી દવા હો,
આ બેઠો મેરે પેહલુમેં ઔર મુજકો શફા હો.
તુ ફેરે છુરી મેરે ગલે પર તો મઝા હો,
મેં હંસકે દુવા દુ મેરે કાતીલકા ભલા હો.
તુમ શૌકસે કોસો મુજે મેં દીલસે દુઆ દું,
જો મેરા બુરા ચાહે ખુદા ઉસ્કા ભલા હો.
તુમ મેરે સીવા ઔર કીસી ગેરકો ચાહો,
અલ્લાહ કરે આગે જવાની નાહરા હો.

ગઝલે–નાઅત. —:▭:—

કયા તુરકી તસ્વીર થી તસ્વીરે મોહંમદ,
ગાલીબ થી બાહો મેહેરપે તસવીરે મોહંમદ.
તકદીરે કે ઈલાહીસે ન–કમ થી કીસી સુરત,
ઈસલામકે હર કામમેં તદબીરે મોહંમદ.

ગીરતી ન-કભી ચાહમેં ખુસુફકે-ઝુલેખા,
ગર ખ્વાબમેં વોહ દેખતી તસ્વીરે મોહંમદ.
કાઅબેમેં બુતોને કીયા અલ્લાહકો સિજદા,
પથ્થરમેં અસર કર ગઇ તાસીરે મોહંમદ.
લબ તક ન મસીહા કભી લાતે દમે કદમ,
સુન લેતે જો કાનોંસે વોહ તકરીરે મોહંમદ.
બાઝુયે મોહંમદ નહો કયું હાતેહે ખય-બર,
થી દસ્તે યદુલ્લાહમેં શમશીરે મોહંમદ.
નીકલે ન મેરે ખામસે કયું નાઅતકે મઝમું,
દૌલતકી ઝબાં બન-ગઈ જાગીરે મોહંમદ.

નઇ-ગઝલ-કવ્વાલી—

ઇસ લબપે ઇલાહી મેરે મરનેકી દુઆ હો,
મંય સુનકે કહું કોસને વાલોંકા ભલા હો.
મીલતે હો તો મીલ જાવો ખફા હો તો ખફા હો,
હમ કોઇ ગુનેંગાર હંય તુમ કોઇ ખુદા હો.
કુછ નાજ મંય રન્જીસ હો-તો રન્જીસ મંય લગાવટ,
કુછ શરમમે સોખી હોતો સોખીમે હયા હો.
મંય અપની વફાંઉં સે સજાવારે જફા હું,
તુંમ અપની જફાઓં સે ગીરફતારે વફા હો.
કાસીદ કે કફે પાસે મલું ખન્તે ઝબોં કો,
કાસીદકી ન મુઠ્ઠીમય મુકદ્દરકા લીખા હે.

ગઝલે-“ જલીલ ”—:▭:—

વોહ મોહબ્બત હી નહીં જીસમે રૂસવાઇ ન હો,
જબ તમાશા તુમ હો-કયું દુનયા તમાશાઇ ન હો.

ચુપકે ચુપકે રોએ તનહાઇ મેં હમ યેહ સોંચ કર,
જાન દેદો હિજરે મેં પર ઉનકી રૂસવાઈ નહો.
વોહ શબે વાઅદા જો આએ દેખ કર મંય ડર ગયા,
જાન લેનેકો દુલહન બનકે કઝા આઈ નહો.
વો મોહબ્બત ભી નહીં અબ વોહ ઇનાયત ભી નહી,
મુજ સે મિલને કી કસમ ઉસને કંહી ખાઇ નહો.
મુજકો અપની બઝમ મે દેખાનો બોલે ગએર સે,
કએોન હય ઇસકો નિકાલો કોઇ સઓદાઇ નહો.
અય 'જલીલ' અબતો દોઆ હય રાતદિન હકસે યેહી,
રંજ હો તકલીફ હે આફત હો તનહાઇ નહો.

નઇ–ગઝલ.—તર્જે–કવ્વાલી—

ગુલ બાગે તમન્નાકી ચુનચુનકે બીના ડાલી,
લાયા હું મદીનેમે મહેબુબે ખુદા ડાલી.
દરબારે મોહમદમે લે જાનેકે કાબીલ હો,
ચુનચુનકે તુ ઇસ ગુલકીલાબાદે સબા ડાલી.
બર આઇ મુરાદે સબ અરમાન હુવે પુરે,
ગરદન તેરે રોઝે પર જીસ વખત ઝુકી ડાલી,
દોજખસે બચાતેહી કવસર હમે પીલા પાયા.
અલ્લાહસે હઠ કરકે જન્તભી દીલા ડાલી,
જન્તકો ભલા તેરે રોઝેસે કહાં નીસબત.
ઓ દુસરી મદમેહી પહેલે યે બીના ડાલી,
જન્ત હમે મીલ જાએ યે આપકા સદકા હે.
હમને ના કોઇ એસી દુનીઆમે બીના ડાલી.
હરગીજ નહી માનુંગા કહે દુંગા મે મોહમદસે,
તુંને તો દુબાકે મેરી તુરબત ભી મીટા ડાલી.

લીલ્લાહ ખબર લીજીએ બીમારે મોહતકી,
અબતો ગમે ફુરકતને એક આગ લગા ડાલી.
રોરો કે તેરે ગમમે ઇસીવાંકી સીહાઇ સબ,
આકા તેરે જમુ કો અસકુને બહાડાલી.

ગઝલે-મહેશર. —:▭:—

સુર્ખ જોડા ભેજતે હો કયું રંગાને કે લીયે,
ખુન આશીકકા હે કારી રંગ લાનેકે લીયે.
ઝુલ્ફે મુશકી રૂખપે જો ફેલાઈ હે સૈયાદને,
દામહે યે તાઇરે દીલકે ફસાનેકે લીયે.
હસરતે એક દો નહિ હે જો કે લીખ ભેજું કહી,
એક દફતર ચાહીયે દીલકે ફસાનેકે લીયે.
પેચો ખમ ઝુલ્ફમેં રેહ જાએં તો યે ઝીમ્મા મેરા,
લીજયે મેરા દીલ યે ચાક શાનેકે લીયે.
ખોફ કયા ગનજીુર ગર ઇસીયાં હેં અપને બે હીસાબ,
શાફએ મહેશર હે કયસે બખ્શવાનેકે લીયે.

ગઝલે-શાયક.—તર્જે-કવ્વાલી—

યે રંગ હય લાલે લબે શાહેમદનીકા,
મુહ ફેર દીયા ઇસને અકીકે યમનીકા.
ઐ સોઝશે ફુરકત નજલાનેમેં કમી કર,
પરવાના હું શમએ રૂખે મહબુબે ગનીકા.
સંગે સીતમ ઓ ચર્ખ જરા સોચકે,
અનજામ બુરા હોગા મેરી દીલ શકનીકા.
તુમ છોડ ચલે કાકૂલે વાલે મુઝે કીસપર,
મંયભી તો હું મુશતાક જુદાઇકે ઘનીકા.
આહા ખીચનેહીં રહમ કે કાબીલ ન સહી મંય,
કૂછ પાસ હો ઇસ પર ગરીબુલ વતનીકા.

શાયક નહીં કુછ ગરમીએ મહશરકા મુઝે ડર,
હું મદદ સરા સૈયદે મક્કી મદનીકા.

ગઝલે-હકીમ. —:▭:—

ઝુરે ગીલમાં સર ઝુકાતે હેં બડી સરકાર હે,
મરહબા સલ્લેઅલા કેયા સાબીરી દરબાર હે.
હાં અતા મુઝકાબા રંગે સાબીરી સાબીરી પીયા,
મેં ફકીરે બેનવા, તેરી સખી સરકાર હે.
કયા બતાવું મેં નીશામેં અપના મુરગાને ચમન,
સાબરી બુલબુલ હું ઓર કલીયર મેરા ગુલઝાર હે.
હો નઝર એક પ્યારકી મુઝપર કે મેં બે આસ હું,
અય નબીકે લાડલે તુમપર ખુદાકા પ્યાર હે.
મેરી કીસમતકા બદલ દેના અલી અહમદ પીયા,
આપકો આસાન હે મવલા મુઝે દુશવાર હે.
અય શરાબે સાબીરી કયા કેફ હે વલ્લાહ તેરા,
મસ્ત હે કોઇ કોઇ બેખુદ કોઇ સરશાર હે.
લે ચલ અય શોકે ઝીયારત જાનીબે કલીયર મુઝે,
ફુરકતે સાબીરમેં અબ જીના મેરા દુશવાર હે.
અય જમાલે રૂએ સાબીર વાહ કહેના તેરા,
દીલ હે બેખુદ આંખ મહવે લઝઝતે દીદાર હે.
કયા પ્યારા નામ હે સાબીર પીયાકા અય હકીમ,
મેરી એક જાને કુરબાન સો સો બાર હે.

નઈ-ગઝલ. —:▭:—

વો જબ નુરે રૂખસાં યહાં બનકે આયા,
તો ઇમાન દીલકી વોહ જાં બનકે આયા.

કીસીકે થા લબપર મસરતકા નારા,
કીશીકે ઝબાંપર ફુંગા બનકે આયા.
હુઇ સર ન ગુ તેગે કસરાઓ કેસર,
વોહ જીસદમ અરબકા જવાં બનકે આયા.
શબે કુરબ યે સાને મહેમુ બયત થી,
કહાંસે ગયા ઓર કહાં બનકે આયા.
કીસીકો વીલાયત કીસીકો કરામત,
કીસીમે એને અયાં બનકે આયા.
વહાં અકલ કુલથા મગર યહાં ભી કુરરખ,
બ હુકમે ખુદાએ જહાં બનકે આયા.

ગઝલે-સુશા—તર્જે-કવ્વાલી—

દર્દે જીગરકે જાના હાલકો સતા રહા હય,
સીનેસે દમ નીકલકર, આંખોમેં આ રહા હય.
જલવા દીખા દીખા કર, રૂખકો છુપા રહા હય,
દેખો હસા હસા કર, ઝાલીમ રૂલા રહા હય.
ફસલે બાહાર આઈ, મસ્તો કો આપને સાકી,
સાગીર પીલા પીલા કર, બે ખુદ બના રહા હે.
બર્કે નિગાહે ઉનકી અશ્કે રવાં હમારા,
વો લગા રહી હય ઔર યે બુજા રહા હય.
રફતા મય પીતના, પીતને મય સારે મેહસર,
જગતે સુલા રહ હય સોતે જગા રહા હય.
મય માગતા હું બોસા વોહ દે રહે હય ગાલી,
યે લેને દેના કેસા તુરકે દીખા રહા હય.
અબરૂકા એક ઇસારા મુજકો દીખાદે સુશા,
આંખો મય દુશ્મનોકી છુરીયાં ચલા રહા હય.

ગઝલે-લતીફ—તર્જે-કવ્વાલી—

પ્યારા હય ખુદા જીસપે વોહ ક્યા માહેલકા હય, મેહબુબે ખુદા હય,
કોનેનકા માલીક વોહી મહબુબ હુવા હય, ક્યા સલ્લેઅલા હય.
અય ખતમે રસુલ ખતમે નબુવ્વત હુઈ તુજપર તુ સબકા હય સરવર,
તુજસા તો નબી કોઇ ન હોગા ન હુવા હય, બસ નામે ખુદા હય.
કુરબાન મોહમ્મદપે દીલો જાનસે મંય હું, ઈમાનસે મંય હું,
કુરબાન યે જાં ઉસપે યે દીલ ઉસપે ફીદા હય નુરે ખુદા હય.
યે જા કે સબા કેહના રસુલે અરબીસે-મક્કી મદનીસે,
બીમારે મોહબ્બતકા તેરે હાલ બુરા હય, તુય જીસકી દવા હય.
અરમા હય લતીફ અબ તો યેહી, દેખુ મદીના, હજરતકા કરીના,
આ રબ વહાં પહોંચા તુ જહાં નુરે ખુદા હય, યે મેરી દુઆ હય.

ગઝલે-(નીયર)—તર્જે-કવ્વાલી—

ખુદાયા ક્યસી મુસીબતોંમેં યે તાંજ વાલે પડે હુએ હંય,
કદમ કદમ પર હમારે ખાતીર સીતમકે બાલે ખડે હુએ હંય.
હમારે મહેમાં જો આએ બનકર તો જુલમ કરને લગે હમીંપર,
ગઝબ હૈ અપને મકાંકે બાહાર મકાન વાલે પડે હુએ હંય.
સરોંપે દુશ્મન ખડે હુએ હંય, ગલોંપે ખંજર ખીંચે હુએ હંય,
દીલોંમેં નશતર ચુવે હુએ હંય, જીગરમેં છાલે પડે હુએ હંય.
હજારોં બચ્ચોંસે બાપ બીછડે, વોહ તેગ કાતીલસે હોકે ટુકડે,
સુહાગનો સે સુહાગ ઉજડે, મકાંમેં તાલે પડે હુએ હંય.
હવા જમાનેકી બીગડી નીયર તો જુલ્મ કરને લગે હમીંપર,
સુનાએં ફરયાદ કીસકો જાકર, જબાંમેં છાલે પડે હુએ હંય.

ગઝલ.

—:▭:—

અય મેરે દીલે [illegible] જો તું હય વોહી મેં હું,
અબ કીસ લીયે પરદા હય જો તુ હય વોહી મેં હું.

આયના ઉઠા કર વો પીર અકસ સે યુ બોલા,
કયું બાત નહિ કરતાં જો તું હય વોહી મેં હું.
અબ કીસ લીએ અય પ્યારે અબ મુજશે રૂકાવટ હય,
મેં મોજ હું તુ દરીયા જો તું હય વોહી મેં હું.
મેઅરાજમેં ખાલીકને હઝરતસે યેહ ફરમાયા,
આ તુજસે નહિં પરદા જો તું હય વોહી મેં હું.

ગઝલે-કાઝી.

—:□:—

દીલજાનસેં ફીદા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો,
કુરબાન હો રહા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો.
તેરી ગલીમેં આયા તેરે ઇસ્કને સતાયા,
બદનામ હો રહા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો.
તેરે ઇસ્કકી કટારી, દીલપર લગી હુએ કારી,
જખ્મી મેં હો રહા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો.
તેરે ગલેકા ગજરા, મેરે ગલેમેં ઠુએરા,
ગલે હાર હો રહા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો.
સીબ્લીને ફુલમારા, મન્સુર જા પૂકારા,
સુલીપે ચડ રહા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો.
મુરદેકો ઝીંદા કરકે, દમ કુમ્એ ઇઝની પંડકે,
મુજરીમ મએ સરપર, પહોંચા મએ દરપે મરકર;
બલહાર હો રહા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો.

ગઝલે-મુસ્તફા-તર્જે-કવ્વાલી—

ઊસીકો મીલા હય ખુદા ચુપકે ચુપકે,
જો કરતા હય અહો બુકા, ચુપકે ચુપકે.
જો કરદે ફના ઇસ બકા જાહીરીકો,
તો હો જાય વસ્લે ખુદા ચુપકે ચુપકે ચુપકે.

જો હય મેરી હાજત દિલી જલ્દ ઉસ્કો,
ઈલાહી તું કરદે રવા ચુપકે ચુપકે.
ગુનાહ જો કે કરતે હંય પોશીદા શખ્સે,
સજા ઉન્કો દેગા, ખુદા ચુપકે ચુપકે.
બડા મરતબા ઉસ્કો મહેસરમેં હોગા,
જો દેતે હય રાહે ખુદા ચુપકે ચુપકે.
કુલ ઉમ્મતકે ખાતિર નિમાઝોમેં હકસે,
દોઆ કરતેથે મુસ્તફા ચુપકે ચુપકે.

ગઝલે-બેકસ— —:▭:—

પીલવાદે મેં કે ફસલ અબ આઇ બહારકી,
સાકી તુજે કસમ તેરે પરવર દીગારકી.
ઉસ શોખસે નઝર જો કભી હમને ચારકી,
બરછી નીગાહકી ઉસને કલેજેકે પારકી.
કાબેસે હય ગરઝ ન સનમ ખાનેસે મરઝ,
સીજદા કીયા જહા મીલી તસવીરે યારકી.
તાબે તજલ્લીએ રૂકે જાના ન લાસકા,
રંગત હવામે ઊડ ગઈ સબ લાલા ઝારકી.
મકતલમે હમતો કતલહી હોનેકો આએથે,
કયું રૂક ગઇ કીતીલસે તલવાર યારકી.
બોસે સબે વીસાબ લીયે ઇસ કદરકે વો,
કહેને લગે કે ખાઈ કસમ અબતો પ્યારકી.
તકદીર ઓજ પર હુઈ બેકસ ખુદાકા શુકર,
આમદ હે આજ બાદેપે ઉસ ગુલ એઝારકી.

ગઝલે-મુસા—તર્જે-કવ્વાલી—

ચીપાતી હંય બુલબુલેં સુના ચમન રહે જાએગા,
બય ગુલો મીલ લો ગલે વર્ના મહન રહે જાયેગા.

ચાર દિનકી ચાંદનિ, આખર અંધેરી રાત હય,
સબ ફના હો જાએગે સબ જુલ મનન રહે જાએગા.
હંય યહે ગુલ્શાની ન ઇનસે દિલ લગાઓ બુલબુલો,
આએંગી બાદે ખિઝાં, સુના ચમન રહે જાએગા.
મંય વોહ આશિક બા વફા હું સુનકે મેરા ઇન્તેકાલ,
દેખ લેના હાથ મલતા, ગુલબદન રહે જાએગા.
દફન કરકે સબ ચલે જાએગે મુજકો આશના,
કબ્રમેં બસ સાથ અરમાંનો મહન રહે જાયગા,
હો ચૂકી વઅદા ખિલાફી, માનલો અબતો કહા.
ગરદિસે હિજરે સનમમેં હી ચ્હે મુસા મર ગયા,
સરપે તેરે ખુન અય ચર્ખે કોહન રહે જાયગા.

ગઝલે-નૈયર.—કવ્વાલી-અલ્લાબન્દિહજાન—

છુપા છુપા કે લેલીયા દીલ, અયશાં દીલબર કોન હે,
કુછ નઝર પડતી નહી, પરદે કે અંદર કોન હે.
સંગે અસવદ રખકીયા ઓર ખુદ મદીના જાબસે,
યે ખબર હોતી નહી કાબાબે કે અંદર કોન હે.
રોકતી હે હાઝે રીનહાંસે શરીઅત કયા કહું,
યા રસુલીલ્લાહ તુ અલ્લાહો અંકબર કોન હે,
યા નબી તુઝસે બને લાખો નબી સાહેબ વલી,
અયસા હાથોંકા સખી દીલકા દીલાવર કોન હય.
સબસે અવ્વલ-સબસે આખીર સબસે અફઝલ હય તુ,
અંબીયામેં યા નબી તેરે બરાબર કોન હે.
પીરકો દીલ પર નઝર હે સબ ઉસે માલુમ હે,
જાનતા હે કોન યે ગુમનામ નૈયર કોન હે.

નઈ ગઝલ-તર્જે-કવ્વાલી-"શાને ખુદા."

મુઝે અપના જલ્વા દિખાં કમલી વાલે,
તુ કુદરતકા નકશા મિટા કમલી વાલે.

લગી દીલકી મેરી બુઝા કમલી વાલે,
મુઝે જામે વહદત પિલા કમલી વાલે.

મંય ઘકતા ગયા હિન્દમેં રહેતે રહેતે,
મુઝે દરપે અપને બુલા કમલી વાલે.

સમઝ્યુ કે દોનો જહાંમીલ ગયે હંય, અગર તું મુઝે મીલા હય,
હંય ગરદિસમેં શમ્શો કમર આસમાં પર,
ન તુઝસા મિલા કોઈ દુસરા કમલી વાલે.

હય કાકુલ કમર એક અદના કરામત,
તેરી અય મેરે દિલરૂબા કમલી વાલે.

મદીનેમેં પલકોંસે જારૂબ કમલી વાલે,
હય અરમાં દિલી વ્હં પીઆ કમલી વાલે.

મંય ખાદિમ તુ આકા મંય બન્દા તું મૌલા,
મય કુરબાન તુમપર સદા કમલી વાલે.

અહદ જાતમેં તેરી પિન્હાં હય પ્યારે,
ન અહમદ-અહદસે જુદા કમલી વાલે.

કીઆ હકને પયદા જહાં તેરી ખાતિર,
તું હય સલેહુલ અંબીયા કમલી વાલે.

રિયાજદિલમેં અબ તેરે જાં બલબ હય,
મદીનેમેં જલદી બુલા કમલી વાલે.

ગઝલે-સુલતાન—તર્જે-કવ્વાલી—

શાને **નબી** તુમહીં હો જાને **અલી** તુમહી હો,
અજમેર વાલે **ખ્વાજા** હીંદલ વલી તુમહીં હો.
પાતે હેં જીશકે દરપર સાઇલિ તમામ મકસદ—
અયસે કરીમ **નામી** અયસે સખી તુમહીં હો.
ઇસલામકી હીમાયત બારેંબ કીહે તુમને,—
બેશક **મોઇનદીન** પયગંબરી તુમહીં હો.
પીરાને ચીશ્ત જીસપર કરતે હેં ફખ્ર હરદમ,—
વોહ દુસરા નહીં હે વોહ એકહી તુમ્હીં હો.
હાજત તલબ તુમહીસે હોતે હેં અહલે મકસદ—
મુફલીસકો અપને દરપર કરને **ગની** તુમહીં હો.
સુલતાનકી તરેહસે મદદાહ હે જમાના,—
અયસે ગરીબ પરવર નામી વાલી તુમહીં હો.

(બુલબુલે બંગાલી)—ગઝલે-કવ્વાલી—

શીરીં જબા હુઇ હે ફરહાદકે દહનમેં,
લયલા પુકારતી હે **મજનુંકે** પેરહનમેં.
ઇતરો મલાલ મલકર હલકેમેં ચાર બેઠા,
બુલબુલ પકડને આયા સૈયાદ **અંજુમનમેં**.
આયાથા બુલબુલોંકી તદબીરસે ગુલોંને,
હસહસકે માર ડાલા સૈયાદકો **ચમનમેં**.
ચશ્મે રીહાયસે તેરી પરદેસે બતાદે,
તાલીમ હોને આયા પીતના ફરેબ પૈનમે.
બાઝારે **મીસ્રમેં** ચલ યુસુફકા સામના કર,
ખોટે ખરેકા પરદા ખુલ જાયેગા ચમનમેં.

ઓસેમેં લબકે હંસકર પર્દા દીખાયે ઉસને,
બીજલી ગીરાઈ મુહપર તકદીરને ચમનમેં,
કોઇ નહીં હે તેરા મકદુર હો તો આતશા.
હે રખ અજુરા દરને ગરસાલે ગોકનમેં.

ગઝલે-કુમરી—રાગ-દેશ—ઉસ્તાદી—

સુનો તુમ યાર પરદેશી, બચન કયસે નીભાવોગે-હે.—બચન.
નદીઆં જોરસે બેહતી કવૈયાં સુજ ના પડતી,
પોકારૂં અપને હેમ્મતકું લગાદે પાર મેરી નઇઆ.—સુનો.
બાલપણુ ખેલમે ખોયા, જુવાની નીંદ ભર સોયા,
બુઢાપા દેખકે રોયા. નબીજી આસરા તેરા.—સુનો.

ગઝલે-બેહમ—તર્જે-કવ્વાલી—

લયલાકો તુને એયાર મજનું બનાકે મારા,
કયસે શકીસ્તા દીલકો દરદર ફીરાકે મારા.
ફેરા હથ પથ્થરોંસે સર કોહકન કા કીસીને,
મનસુરસે અનલહક કીસને કહા કે મારા.
એયાર તેરી કયા—નૈ રંગીયા બયાં હો,
બુત બનકે આપ હમકો કાફર બનાકે મારા.
ગર જાન ગઇ બલાસે એ દીલ નહી ગમ ઉસકા,
કર શુકર ઉસને અપના બન્દા બનાકે મારા.
સબ ભર રખ્ખા ખીયાલે ગેસુમે ઉસે બેહમ,
ઔર સુબ્હ હમકો રૂખસે પરદા ઉઠાકે મારા.

ગઝલે-કવ્વાલી. —:▭:—

મઆહ દેતેહે કયા યાર તેરે બાલ ઘુંઘરવાલે,
તેરે બાલ ઘુંઘરવાલે તેરે બાલ ઘુંઘરવાલે.

પહેલેકી મુજરી તકરાર અબ તું ક્યાં કરતા હય પ્યાર,
તેરી તરફસે યાર મેરે દીલમેં પડ ગયે છાલે.
તેરી બાત હે યે જંજાલ મેરે દીલમેં આયા ખીયાલ,
આપની જુલફો કો સંભાલ, ઓ બેકરાર જાનેવાલે.

ગઝલે-હાફીઝ—તર્જે-કવ્વાલી—

ગાહમેં ગર આપ હેં તો શમેઅ નુરાનીમેં કૌન,
શમેઅમેં વોહ હે અગર રેહતા તો પરવાનેમેં કૌન.
કાહેકો શેખો-બીરહમન ઢુંઢને ફીરતે હો તુમે,
ગર ખુદા બસતીમેં રેહતા હે તો વીરાનેમેં કૌન.
ગર કીસીસે ક્યું ઝગડતે હો શદા પીકર શરાબ,
ગર ખુદા મસ્તોમેં રેહતા હે તો ફરઝાનેમેં કૌન.
જાકે તુમ દૈરો હરમમેં ઢુંઢતે હો કીસ લીએ,
ગર ખુદા મસજીદમેં રેહતા હે તો બુતખાનેમેં કૌન.
હે યે મંઝીલ સખ્ત તર સમઝો ઇસે હાફીઝ જરા,
બે-ખુદીસે બા-ખુદી બેહતર, હે આ-જાનેમેં કૌન.

ગઝલે-મઝહર—તર્જે-કવ્વાલી—

દીલો જાન મેરા લેકર દીલબર કહાં ગયોરે,
મુજકો બનાકે મુઝતર દીલબર કહાં ગયોરે.
કાબેમેં તુજકો ઢુંઢું યા બુતકદેમેં અય જીત,
જાઉં કહાં કહાં પર દીલબર કહાં ગયોરે.
ફુરકતમેં ઉસ પરીકે દીવાના વાર બનબન,
કેહતા યેહી હું દરદર દીલબર કહા ગયોરે.
અબતો ખબર લો આકર વોહ ઇશ્કકા જીગરપર,
કારી લગાહે ખંજર-દીલબર કહાં ગયોરે.

દીખલા વોહ અપની સુરત જો નુરકી હય સુરત,
એ પરદા અબ *શાવર દીલબર કહાં ગયોરે.
ઉલફત બડહાકે પ્યારે હમસે હુવે કીનારે,
હયરાં બહોત હે "મઝહર" દીલબર કહાં ગયોરે.

નશાતરે ઉલફત—ગઝલે—કવ્વાલી.

મેરે જોગ મે પહેની કફની મેરે બાંકે જવાને મદની.
તેરે નેનસે નુર ટપકતા, પટકા કમર મે નખુ લતકા,
અલ્લાહરે નાઝુક બદની, મેરે બાંકે જવાને મદની.
મેરે બાંકે રંગીલે સૈયાં, મય પડું હું તોરે પૈયાં,
કીજો ન મેરા દીલ શીકની મેરે બાંકે જવાને મદની.
હર ફુલમે તેરી બુ હય હર રંગમે તુંહી તું હય,
તુઝે ચંપા કહું યા સમની, મેરી બાંકે જવાની મદની.

ગઝલે—અકબર.

—:▭:—

તાઝીમસે લેતા હે ખુદા નામે મોહંમદ,
કયા નામ હે અય સલ્લે અલ્લા નામે મોહંમદ.
સીજદેમેં રહા દસ સો બરસ સર ન ઉઠાયા,
જીસ વખ્ત કલામ લીખને લગા નામે મોહંમદ.
કરતાથા ગુનાહોંસે મેં રહમતને નીંદા દી,
ગાફીલ તું કહી ભુલ ગયા નામે મોહંમદ.
કુરઆનમેં જન્નતમેં સરે અર્શ સરે લોહ,
કીસ શાનસે ખાલીકને લીખા નામે મોહંમદ.
હે ઉસપે હરામ આગ જહન્નમકી અઝીઝો,
જીસ શખ્શકે હો દીલ પે લીખા નામે મોહંમદ.
અકબર તું બચા ચાહે અગર નારે મકરસે,
સીનેકે નગીને પે લીખ ખુદા નામે મોહંમદ.

ગઝલે-મહમુદશા—તર્જે-લાવની.

કૌનો મકાંમેં અહમદ દુલ્હા રૂપ નીરાલા લાયા હે.
અયન' અરબમેં દેખ જરા તુ રબમેં કયસા સમાયા હો.
ઈન્ના ફતહનકા તાજ પેહનકર નસકુન મીનાલ્લાકી સયેફ ઉઠાકર,
કુલમયે હક વહદતકાં ઘર ઘર ઉસને ડંકા બજાયા હે.
અરબા અનાસીર ખાકી પુતલા આદમ જીસકા નામ ધરી,
જયસે થે વયસે ઉઠ ગયે ઓર ઊસમેં કયસા સમાયા હે.
રહ-મતે, આલમ બનકર આયે, દોનોં જહાંકી બખશીશકો.
શબ્બીર શબ્બરકો ઝામીન દેકર ઉમ્મતકો છુડાયા હે.
આઇના ફના: ફીશ શેખકા મહમુદશાહ હો જીસ્કો નસીબ,
જીસને ઈશ્કે-હબીબે-ખુદા, ગર દીલમેં અપને સમાયા હે.

ગઝલે-અકબર-કવ્વાલી—

અર્શપે તુમહો ફર્શપે તુમ હરશયમેં બસઇયાં તુમહી તો હો,
લાવારીસકે વારિસ તુમ, દર્દ સુનઇયા તુમહી તો હો.
બુલબુલમેં તુમ જાકર ચેહકે, ફુલમેં બુ બનકર મેહકે,
હર હરદેકી અદામેં અય દાતા શામ સુનઇયા તુંમહી તો હો.
શુલીદી મનસુરકો તુમને સરમદકા સર ઉડવાયા,
ફાઅબુદનીકે બોસ્તામે તુમ બોલે, રંગ રંગઇયા તુમહી તો હો.
યુનુસકો માહીએ નીકાલા અતિશ કો ગુલઝાર કીયા,
યુસુફકો ચાહે કિનઆમેં, ધિર બંધઇયા તુમહી તો હો.
તુમહીને અઝધરકો મારાહે, તુમહીને ખયબરકો લુટા,
ચોરસે સલમાં કો બચાયા, અયસે સિપઇયા તુમહી તો હો.
ચાંદસે દો ટુકડે કર ડાલે, સુરજકો ઉલટા ફેરા,
બિછડે થે આદમ-હવ્વાસે, ઉનકે મીલઇયાં તુમહી તો હો.

જલદી આવો મદદકો વારિસ, નઇયાં ડુબી જાતી હય,
તુમબિન કિસ્સે કહે-યે-અકબર, ઇસકે ખેવઇયા તુમહી તો હો.

ગઝલ-દાગ—તર્જે-કવ્વાલી—

ગર હો ઝલક બાહમ ઇનશાન કરકે ભૂલે,
એહસાનકા મઝા હે એહસાન કરકે ભૂલે.
નશતરસે કમ **નહીં** કુછ છેડહે **આરઝુકી,**
આશીક મીઝાજ કયું કર **અરમાન** કરકે ભૂલે.
અપને કીયેપે નઝાં-હો, આદમી ન હરગીઝ,
તાઅત—હો—ઇતાઅત, ઇનસાન કરકે ભૂલે.
ખુદહી મુઝે બુલાયા . ફીર બાત ભી ન-પુછી,
વોહ **અંજુમનમેં** અપની **મેહમાન** કરકે ભૂલે.
અબ ઇશ્કકા સહીફા યું દીલસે મીટ ગયા હે.
જીસ તરેહ યાદ કોઇ, **કુરઆન** કરકે ભૂલે
અય દાગ અપના એહસાન રખખેગા કાતીલ,
વોહ ઓર મેરી **મુશકીલ આસાન** કરકે ભૂલે.

ફોનોગ્રાફ ગાયન-(જલસા સંગ્રહ)-કવ્વાલી-ગઝલ.

તુને પીતકા વાયદા કરકે પીઆ, મોસે પ્રીત લગાના છોડ દીયા,
વોહ મહેરકી અંખીયાં ફેર લીની, હરદમકા આના છોડ દીયા.
જરા દરસ દીખાકે બોલો સજન, તોરે બોલોપે વારૂં સબ તનમન,
તેરે ઇશ્કમેં ખોયા સારા જોબન, મેંને અપના બીગાના છોડ દીયા.
ઇસ ચાહસે પેહલે નેહ લગા, ઓર મનકો મેરે ફેર લીયા,
અબસે બસે કીસે દેશમેં જા, જો ઇસ દેશકા આના છોડ દીયા.
જાયેં મેરી સખી અજમેરકો, ચલ જહાં અપને પીયાકા બાસા હે,
પીઆ બીના કુછ બાવત ના, મેંને દીલકા લગાના છોડ દીયા.

ગઝલે-તજમ્મુલ—શાને-ખ્વાજા—

દીલકો લુભા રહી હે ખ્વાજાકી પ્યારી સુરત,
હયરતમેં લા રહી હે ખ્વાજાકી પ્યારી સુરત.

ફીર-સે રહી હે ચુટકી દર પરદા મેરે દીલમેં,
ફીર યાદ આ રહી હે ખ્વાજાકી પ્યારી સુરત.

ઉશશાક સોઝે ગમસે હેં બહરે દીદ જલતે,
તનમન જલા રહી હે ખ્વાજાકી પ્યારી સુરત.

બેહોસ હો રહે હેં તાલીબ દમે નઝારા,
કયા હોશ ઉડા રહી હે ખ્વાજાકી પ્યારી સુરત.

કયુંકર નજર ન આયે આબાદ ઝુંપડા યેહ,
દીલકે બસા રહી હે ખ્વાજાકી પ્યારી સુરત.

હસરત નીકલ રહી હે દીદારકી તજમ્મુલ,
કિસમત જગા રહી હે ખ્વાજાકી પ્યારી સુરત.

(નવનેહાલે ગુલશન)—તર્જે-ગઝલ—

યે કયસે બાલ બીખરે હે, યે સુરત કયું બની ગમકી,
તુમ્હારે દુશ્મનોકો કયા, પડી હે મેરે માતમકી.

મઝા ઇસમેંહી આતા હે, નમક છીંરકો નમક છીંરકો,
કસમ લેલો નહિ આદત, મેરે જખમોં કે મરહમકી.

શીકાયત કીસશેં કયા કીજીએ, હય કયા ઉલટા ઝમાનાં હે,
બડાયા પ્યાર જબ હમને મોહબ્બત આપને કમકી.

ન મીલયેગા ન મીલયેગા, કોઇ હમબર ન જાએગે,
ખુદાકા શુકર હે પેહલે કે-મોહબ્બત આપને કમકી.

ખુદા જાને તુમ્હેભી, રહેમ આતા હે ગરીબોં પર,
પસે પરહદ તો મોહબ્બત, નહિ મીલતી કોઇ દમકી.

વહાં જાને હો થમ થમ કર, ચલો ચૈશીજી કયા જલદી,
ખુદા રખ્ખે તુંમહી તુમ હો, નજર પડતી હે આલમકી.

જીસ રંગમેં અથ યાર મુજે, તું નઝર આયા,
એસા કોઇ ગુલભી નહિ, ખુશરૂ નઝર આયા.

ગઝલે-મીરાંશાહ. —:▭:—

સદા દીલમેં તસવ્વુર હે અલાઉદ્દીન સાબીરકા,
વઝીફા નામ બેહતર હે, અલાઉદ્દીન સાબીરકા.
કલામે હુસેન નુરાની જમાલે જલવા રહમાની,
મીસાલે માહે અનવર હે, અલાઉદ્દીન સાબીરકા.
શરીફે અહ્‌વો આખીર રહી હે ઝાહીરો બાતીન,
સહરા રોજે મેહશર હે, અલાઉદ્દીન સાબીરકા.
જીસે ખ્વાહીશ હો દરબે વાસીલે હક જાતે મે અલ્લાકી,
ચલા જાવેં ખુલા દર હે. અલાઉદ્દીન સાબીરકા.
મરીઝે નાતવાં હું મુનિસો હમદમ નહીં કોઇ,
દો આલમમેં વોહી ધર હે અલાઉદ્દીન સાબીરકા.
સગે દરબારે આજીઝ હું બહો વ રંજુર મીરાંશાહ,
સદ સાકીને જલધર હે અલાઉદ્દીન સાબીરકા.

ગઝલે-ફીદા. —:▭:—

સદઝમીં અલ્લા ક્યાહે હરરીઝ, અજમેરકી,
ફીર દેખા મુજકો બહારે ખુશનુમાં અજમેરકી.
રોઝ કરતા હું ખુદાસે ઇલ્તીજા અજમેરકી,
માંગતા હું શાહે તયબાસે દુઆ અજમેરકી.
આતી હે શોકે ઝીહારતને યહાં ખલકે ખુદા,
બડમાઇ તોહીર ક્યા તુઝસે શાહા અજમેરકી.
જાંનીસારે ખ્વાજા સાહેબ હો ગયા હું અય ફીદા,
લાગગી ક્યું દૂર મેરે દીલસે વીબા અજમેરકી.

ગઝલે–સાદીક. —:▭:—

સખીરે મંએ **પીતમકો** ક્યુંકર મનાઉં,
યેહ આતા હએ જીમે' કે જોગન કહાઉં.
છુપાકર સનમ મુજકો એ એસાહી દેખે,
તોં લાઓ ભભુત અપને મુંહ પર લગાઉં
મનાઉં **પીયાકો** મએં કીસ કીસ તરેહસે અબ,
યેહ દર્દે જીગર જાં મએં કીસકો સુનાઉં.
પીવ પીવ કહેં સરકે બલોંકે અપને,
ઉદાસન કહાઉં જટા મએં બનાઉં.
ફીરૂં મએ નગર હો ગલે ડાલ ખંટા,
જાઇ બએઠુ દીલકી મય ધુની જગાઉં.
નહી કામ કુછ ઔર સાદીકકો ઉસ બીન,
કે લે નામ અગર દીલકો અપને રીજાઉં.

નાટકે–વતન બંસરી—કવ્વાલી—

મોરલી વાલે કૃષ્ણજી મેરી મદદ ફરમાઇએ,
જાન મુજતર હય યશી, મેરી મદદ ફરમાઇએ.
લો ખબર જલદી મેરી સોગંદ **સીતાકી** તુમેંહ,
ફસ ગઇ હું **રામજી** મેરી મદદ ફરમાઇએ.
અય ગુરૂ નાનક ખબર લો આજ ઇસ મજલુમકી.
રંજો ગમમેં ધીર ગઇ મેરી મદદ ફરમાઇએ.
આપકી ઉમ્મતકી મંય એક દોસ્તકી ઓલાદ હું,
અય **મદીનેકે નબી** મેરી મદદ ફરમાઇએ.
હીંદુ મુસ્લીમ આપ હેં ઓર આપ હય મુશ્કીલ કુશા,
રો રહી હું યા **અલી** મેરી મદદ ફરમાઇએ.

નાટકે-વતન બંસરી—ગઝલ—

ન તું જોગી બન ન બીરાગી બન, ન લગાકે ખાક તુ બનમેં જા,
જો ખુદાકો હય તુજે ઢુંડના, કીસી મારફતકે ચમનમેં જા.
જો ખુદીકો અપની મીટાએગા તો ખુદાકી જાતકો પાએગા,
તુજે ઉસકા નુર હય દેખના તો મીસાલે ચાંદ ગહનમેં જા.
વોહી ઈસામેં, વોહી મુસામેં, વોહી કાબામેં, વોહી કલીસામેં,
વોહી રૂમ, બનકે હય છુપ રહા. ઉસકે ઢૂંડ ને બીન્દ્રાબનમેં જા.
વોહી રામમેં વોહી રહીમમેં વોહ અલીફલામ ઓરબીમમેં,
વોહી કહે કે કુન કહી ચલદીયા ઉસે દેખ અપને તું તનમેં જા.
તું અબસ મીટાતા હય રંગ બુ તુજે કૌન જાને હય કૌન તું,
કહા માન લે ફખરે બે નવા તુ યાંસે અપને વતનમેં જા.

નાટકે—વતન-બંસરી—

ખોલ કર આંખે જો દેખા તો યહાં કુછ બી નહી,
મા સીવાએ રંજો હસરતકે યહાં કુછ બી નહીં.
હમ અજલસે સુનકે આએથે બહોત તારીફ પર,
આકે જબ દુનીયામેં દેખા તો યહાં કુછ બી નહીં.
પૂછા દારાસે કહો દુનીયાસે તુમ કયા લે ચલે,
કહતે હસરત મલ કે બોલા મહેરબા કુછ બી નહીં.
કહતો ઉડતે યે ફરે હૈ આજ ઉનકી કબપર,
ના મુરાદીકા હય ઢુંડા, ઓર નીશા કુછ બી નહીં.
રંજ હોગા દેખ લેગે પ્રેમકી તુરબત અગર,
ખાખ મીટ્ટી કે સીવા બસ હું ન હાં કુછ બી નહીં.

"પીરાને કલીયર"—કવ્વાલી-ચાર બેત—

કાકુલકી તરાહ આપ જો બલ ખાયે હુવે હો,
માલુમ હુવા - ગયરકે બહકાયે હુવે હો.—

જાના નહિ રહેનેકા સદા એક જમાના,
આજ ઓર હમ કલ ઓર નહિ ઈશકા ઠીકાના.
હો જાયગા ચંદરોઝ યે દુરન રવાના,
જીસ પરકે મેરી જાન તુમ ઈતરાયે હુવે હો.—
અલ્લાહ કરે આપ ભી આશીક હોં કીસીપર,
ઓર ઉસકે સીવા ચેન ના આયે તુમે દમભર.
માલુમ હો તબ ઈશ્ક ઈસે કહેતે હય દીલબર,
મેરી તરાંહ તીરે સીતમ ખાયે હુવે હો.—
કયું ટેડી નઝર આજ હે કયા દીલમેં હય ઠની,
મુહ સુરખ હે ગર માયે છે હો યા જોશે જવાની.
યા ગેરને કુછ કે આપસે લગાઇ મેરી જાની,
તે વરસે તુમાયાં હય કે બલ ખાયે હુવે હો.—
ઉસ શોકને દેખા જો મુઝે મુશતેરા હરા હે,
ફરમાયા જમાલ અય કયું આજ પરેશાં.
લો આજકી સબ હોઇંગે હમ આપકે મહેમાં,
અરમાંન ન બાકી રહે તરસાયે હુવે હો—

ગઝલે-તાહેર.

—:▭:—

અજલ એક દીન સબકો આકર રહેગી,
જીસે જાન કહેતે હેં જાકર રહેગી.
મઝા મોતકા સબકો ચખના પડેગા,
યે મીટ્ટીમેં એક દીન મીલાકર રહેગી.
કઝાકો યે સમજો કે સર પર ખડી હએ,
યે હસતી કો શબકી મીટાકર રહેગી.
ખુલી હએ અબ આંખે ન ભુલો અજલકો,
યે કઝા લહદમેં સુલા કર રહેગી.

અજબ જીરફી બાંધી પર બેઠી હે આકાર,
તો દુન્યોસે ઉસકો ઉઠાકર રહેગી.
ન છોડેગી પ્યાસી મોહબ્બત-નબી કી,
શરાબત તહુરા પીલા કર રહેગી.
કઝા આએગી જાન જાએગી તાહેર,
વો આકર રહેગી યે જાકર રહેગી.

નઈ-ગઝલ—તર્જે-કવ્વાલી—

નેનામેં રૂપ ખ્વાજા હમારે સમા રહા હય,
ઘટઘટમેં વો સાંવરીયા રંગત દીખા રહા હય.
મોરલી બજાકે કાયા-કીયા મોહે દીવાના,
જોગી બનાકે મુજકો દરદર ફીરા રહા હય.
સખીયા સુનો હમારી જાએગી બેકરારી,
ઘુરકા ઉઠાકે સોબીર સુરત દીખા રહી હય.
ખીંચતા હય દીલ હમારા દુરી નહી ગવારા,
શાયદ હમારા પ્યારા હમકો બુલા રહા હય.
ખ્વાજાકે દ્વારે આકર કહે દો યે સુરી સાબીર,
અહ્લાકયે સીતમગર મુજકો સતા રહી હય.

"જમાને-ઈશ્ક"—ગઝલ—

આશક હો યાર તુને બીસ્મીલ બનાકે મારા,
દેખા જીધરકો આલીમ બેબસ દીખાકે મારા.
તીફલીકી કુચ હે શોકી, કુચ હી જવાની ઉઠતી,
નીકલા જીધરસે ઝાલીમ જોબન દીખાકે મારા.
મેરી તરફસે કાસીદ ઈસ ગુલસે જાકે કહેના,
આશીક હી કુચ ખબર હે જીસકો રૂલાકે મારા.
આયા જો સહરપર હમારાથી નઝાકત,
તાજુ ખાલી ઉસને એક કુચ ઉઠા કે મારા.

હુશમત સે કયું હે ખીંચતા આકર ગાલેસે લગ જા,
એઠે બીડાએ તુને ઉલ્ફત બડાકે મારા.

ગઝલે-ગફુર—કવ્વાલી—અમીરજાન, અહમદાબાદી.

યા ગયેરસે રહે યા હમ્સે મુલાકાત રહે,
જાન જાતી રહે કયા ગમ હે મગર બાત રહે.

સરકે કટનેકા મુઝે ગમ નહીં પર ગમ યે હે,
બાત વોહ કીજીયે જીસમેં કે મુલાકાત રહે.

નીંદ આંખોંમેં હે શરમાઈ હુઈ હે ચીંતવન,
સચ બતાઓ કે મેરી જાન કહાં રાત રહે.

નઝઅકે વકત મુઝે છોડકે જાતે હો કહાં,
જીંદગી-ભર તો મેરી જાન મેરે સાથ રહે.

જામ હાથોંમે રહે તાકમેં ઈમાન રહે,
હાય ઈસ ઈશ્કમેં હિંદુ ન મુસલમાન રહે.

બાત જાનેકી જભી દીલમેં ખુશી હોવે ગફુર,
યારભી સાથ રહે મોસીમે બરસાત રહે.

ગઝલે-વાસીલ—કવ્વાલી—

ફના હર ચીઝ કો હય ઓર બકા અલ્લાહી અલ્લા હય,
દીલે નાદાં દો આલમમે સદા અલ્લાહી અલ્લા હય.

કરેં કયા જાકે બયતુલ્લાહમેં અય ઝાહિદે મુસફિક,
હમારે ખાનએ દીલમેં બસા અલ્લાહી અલ્લા હય.

જહાં દેખા હય હમને એક હસીકો જલવગર દેખા,
હરમમે બુત કદેમેં જાબજા અલ્લાહી અલ્લા હય.

કલીસામે હરમયેં દયરમેં મુરગાને ગુલશનમેં,
જીધર દેખો ઉદર સુબ્હો સામ અલ્લાહી અલ્લા હય.

ન જા તુ અય દિલે નાંદા ન તુ ઈસ નકશી ઝાહીર પર,
યહે દુનીઆ ચાર દિનકી હય સદા અલ્લાહી અલ્લા હય.

જ્યાં પર મોહરે ખામોશી હય લેકીન ફીરભી અયે વાસીલ,
હમારા તાયરે દિલ કહે રહી, સદા અલ્લા હી અલ્લા હય.

રંડીબાજોકી મરમ્મત—તર્જે-ખ્યાલ—

રંડી નહીં કીસીકી યાર અય ઘરબાર લુટાને વાલે,
ઇસમેં વફા નહીં જીનહાર, અય ઘરબાર લુટાને વાલે.
હય જુટા ઇશ્કકા પ્યાર, સબ નકલી કારોબાર,
ઇસમે નફઆ નહીં હય યાર.................અય.
ઉસને દેખા શેઠ હય જીસકો, યહ જાલમેં લાએ ઉનકો,
ખાકે માલ કહા તુમ કીસીકો, અય બેટા મુરખી વાલે....અય.
જીસકે પાસ હો ડેમબસરૂ મોટર, બસ મર ગઈ રંડી ઉસ પર,
ફિર ઉસકા ઉડાયા છપ્પર, છકડા બગી મોટરવાલે...અય.

ગઝલે-દીલબર—કવ્વાલી—

નામીં જો ફુલાતુંથા વો ફર જાના મેહી હું,
કહેતે હય જીસે કયસ વો દીવાના મેહી હું.
મેં કાબા હુ વો શેખ જીસે કરતે હેં સીજદા,
હિંદુ જીસે પુજે હે વો બુતખાના મેહી હું.
મનસુર બના વો જો ચઢા દારકે ઉપર,
બોલા જો અનલ હક થા વો મસ્તાના મેહી હું.
મે વો હું જલા દીલ જીસે કહેતે હેં કબાબ,
મય જીસમે સમાતી હય વો પયમાના મેહી હું.
એહમદ બના ઓર મીમકે પરદેમે છુપાયા,
દીલબર મેહી વો દીલબરે જાનાના મેહી હું.

નઇ-ગઝલ—કવ્વાલી—

દિલ લે ગયા હમારા દિલદાર હંસતે હંસતે,
ક્યા કામ કર ગયા વો યાર હંસતે હંસતે.

યારો ઝરા યશો તુમ લાઓ ઉસે મનાકર,
વોહ હો ગયા હય હમસે બેઝાર હસતે હંસતે.
મજલીસમેં આશકોંકી અબરૂ મેં તેરે દેખું,
આપસમે ચલ રહી હય તલવાર હંસતે હંસતે.
યારો ન સેહલ સમજો તુમ હાલ નાંતવાકા,
અયસા ન હો મરે યેહ બીમાર હંસતે હંસતે.
ગર શોક દીદ હય પોહચેંગે ઉસકે દર તક,
દેખેગે હમ મુસાફિર દીદાર હંસતે હંસતે.

ગઝલે-નાદીર—તર્જે-કવ્વાલી—

ગર ખોફ હશ્રકા હય અલ્લાહસે લો લગાલે,
દુન્યામેં કયા મઝા હય અલ્લાહસે લો લગાલે.
પીલે મએ મોહબ્બત કર યાદ અપને રબકો,
કયા ખુબ યેહ નશા હય અલ્લાહસે લો લગાલે.
મત જા કીસીકે દરપર મત માંગ તું કીસીસે,
બેકાર ફિર રહા હય અલ્લાહસે લો લગાલે.

તુ ચાલમે ન આના ઇસ બેસવા કે હરગીઝ,
દુન્યા બુરી બલા હય અલ્લાહસે લો લગાલે.
જો માગના હય તુજકો સો માંગ અપને રબસે,
હરબાર વોહ ખુલ્લા હય અલ્લાહસે લો લગાલે.
સબ યાદમેં ઉસીકી સરકો ઝુકા રહે હંય,
કયા શાહ કયા ગદા હય, અલ્લાહસે લો લગાલે.
નાદિર દીયે નસીહત અબ ગોરસે તુ સુન લે,
યેહ સબસે કેહ રહા હય અલ્લાહસે લો લગાલે.

ગઝલે-દાગ—તર્જે-કવ્વાલી—

યહાંભી તું વહાંભી તું ઝમીં તેરી ફલક તેરા,
કહીં હમને પતા હરગીઝ ન પયા આજ તક તેરા.
સીફાતો જાતમેં યકતા હે તુ અય વહીદે મુતલક,
ન કોઇ તેરા સાની હે ન કોઇ મુશ-તરક તેરા.
તેરે ફયઝે કરમસે નારો નુર આપસમેં યક દીલ હેં,
સના-ગર યક ઝબાં હરએક હે જીન્નો મલક તેરા.
કીસીકો કયા ખબર કયું ખયરો શર પયદા કીયા તુને,
કે જો કુછ હે ખુદાઇમેં વોહ હે બે-રેબો શક તેરા.
ન જલતા તુર કયુંકર કીસ તરેહ મુસા ન ગશ ખાતે,
કહાં યે તાબો તાકાત જલવા દેખે ગર્દમક તેરા.
દુઆ યે હે કે વકતે મર્ગ ઉસકી મુશકીલ આસાં હો,
ઝબાંપે દાગકે નામ આય, યા રબ યક બ યક તેરા.

ગઝલે-કાદીર—નઇ-કવ્વાલી—

અજબ નાઝો અદાસે જાને મન બન ઠનકે આતે હેં,
કમરકો ખમ તના છાતી ચટક દામનસે આતે હેં.
લગાકે આંખમેં કાજલ બનાકે ઝુલ્ફકા કુંડલ,
જમાકે હોટોંપે મીસ્સી સનમ દરસનકો આને હેં.
ચેહનકે પાયેમેં પંજન ચલે આતે હેં મન-મોહન,
કે ગોરે ગોરે હાથો પર તુઝે કંગન સોહાતે હેં.
ખડે હેં યારભી દો-ચાર લગાકે ઇસ્ક કા બાજાર,
ખુશીસે આજ અંગીયામેં નહી જોબન સમાતે હેં.
અરે કયું સો-રહા કાદીર મેં આઇ તું તેરી ખાતીર,
કે છડીયાં ચાર ફુલોંકી તુઝે મોહન જમાતે હેં.

ગઝલે-અસીમ. —:▭:—

ફીસ તેઝીસે કરબલમે ખીઝાં હાએ ચલી હે,
એક આનમે પામાલ હુવા બાગે-અલી હે.

ઇસયાંકી મુસીબતસે બચી ઉમ્મતે એહમદ,
જીસદમ સરે શબ્બીરપે શમશીર ચલી હે.

ઝોહર કા જીગરબંદ મોહમ્મદકા નવાસા,
કૌનેનકા મુખતાર હુસેન-ઇબ્ને અલી હે.

મુસ્લીમ કે પીસર કેહતે થે યેહ વકત શહાદત,
વેહશત ભરી કુફેકી હર એક ગલી હે.

જાન દેનેકો તૈયાર હુવા હકકી રઝા પર,
હુર શાહકા મેહમાન સઇયદે અજલી હે.

ગીરબાલ બના ખુશ્ક, ગુલુએ અલી અસગર,
યાની કે ઇવઝ તીરકી બુછાંર ચલી હે.

સબ એહલે ફલક કેહને લગે વાહરે હીમ્મત,
લાખોં કે મુકાબીલમે હુસેન ઇબ્ને અલી હે.

સર અપના કટાતે હે પએ ઉમ્મતે અહમદ,
કયા આસીયોં પર શફકતે અવલાદે અલી હે.

હે આપકી યેહ દર્દ ભરી નઝમ મઝેદાર,
હર લફ્ઝ "અસીમ" આપકા મીસરીકી ડલી હે.

ગઝલે-ફેઝ—મુજાબાન-બારતપુરવાલી—

યે તકાઝા હય કીસીકા ઇલ્તિજા પરદેમેં હો,
પરદા દારોંકે તવસ્સુલકી દુઆ પરદેમેં હો.

નાઝબી પરદેમેં હો અય જાં-અદા પરદેમેં હો,
લુત્ફકી જો બાત હો મેહરે ખુદા પરદેમેં હો.

તેરે સદકે ચારાગર ખુલને ન આએ રાઝે ઇશ્ક,
મેં મરીઝે હીજ્ર હું મેરી દવા પરદેમેં હો.

તુમકો પેહચાને હકીકત મેં વો આંખે હેં કહાં,
મૈં તુમ્હી જાનોકો કહા ઝાહીર હો કયા પરદેમેં હો.

ક્યું પસંદ આએ ભલા ઉસકો ખુલ્લા નામ મેરા,
યા ઇલાહી મુદ્દતોં તક જો રહા પરદેમેં હો.

મેરા દાઅવા હય કીસી સુરતસે છુપ સકતા નહીં,
વો અગર ઝાહીરમેં હો અય કૃષ્ણ યા પરદેમેં હો.

ગઝલે-અમીર. —:▭:—

દુશ્તમેં જીસે ગુઝરતે હય ગુઝરને વાલે,
મોતકી રાહ નહીં દેખતે મરનેવાલે.

દાગ દીલસે મેરા કહેતા હય યેહ ઉનકા જોબન,
દેખ ઇસ તરહ ઉભરતે હય ઉભરને વાલે.

આખરી વકતભી પુરા ન કીયા વઅદએ વસ્લ,
આપ આતેહી રહે, મર ગયે મરને વાલે.

ઉઠે ઓર કુચએ મહબુબમેં પહોંચે આશક,
યેહ મુસાફીર નહીં રસ્તે મેં ઠહેરને વાલે.

જાન દેનેકો કહા મેંને તો હંસકર બોલે,
તુમ સલામત રહો, હરરોઝકે મરને વાલે.

બઝમ માતમમેં કભી સબહીકો આજા છુપકર,
ઓ મેરે સોગકે પરદેમેં સંવરને વાલે.

આસમા પર જો સીતારે નીકલ આયે અય અમીર,
યાદ આયે મુઝે દાગ અપને ઉભરને વાલે.

ગઝલે-દાગ. —:▭:—

સબ લોગ જીધર વોહ હય ઉધર દેખે રહે હય,
હમ દેખને વાલોંકી નજર દેખે રહે હય,

કોઇ તો મીનામા સરે બાઝાર મોહબ્બત,
દીલ દેખ રહે હય વોહ જીગર દેખ રહે હય.

કુચ્છ દેખ રહે હય દીલે બીસ્મીલકા તડપના,
કુછ ગોરસે કાતીલકા હુન્નર દેખ રહે હય.
પહેલે તો સુના કરતે થે આશિકકી હકીકત,
અબ આંખસે વોહ આઠો પહર દેખ રહે હય.
બત ગયરકી પઢતે થે જો ટોકા તો વોહ બોલે,
અખબારકા પરચા હય ખબર દેખે રહે હય.
ક્યું કુફર હય દીદાર સનમ હઝરતે વાએઝ,
અલ્લાહ દીખાતા હય બશર દેખ રહે હય.
મય દાગ હું મરતા હું ઇધર, દેખીયે મુઝકો,
મુંહ ફેરકે યેહ આપ કીધર દેખ રહે હય.

નાટકે-સંસાર લીલા—તર્જે-કવ્વાલી—

ઇશ્કકે બાજારમેં જુઠી મહોબત લાયેંગે,
લુંટને જોબન જો આયેં હયે; વ્હો લુંટાકર જાયેંગે.
મેરી બારા બરસકી ઉમરીયાં જોબનકા ઉભાર હય,
અબરૂ તલવાર હય આંખે કટાર હય.
જીરકો દેખા બસ તીર હમને ફેંકા વ્હો બીસ્મીલ-શીકાર હય,
મેરે સીને પર કુચ્ચે અંગાર હય.
મુજસે મ્હોબત વ્હો બરછીકી ધાર હય,
દેખ પતલી કમાનસી કમરીયાં, સાવરીયાં લાચાર હય—મેરી.

ગઝલે-નીસફ—નઇ-કવ્વાલી—

મેં ખુબ સમજતા હું. કે તુમ કોન હો ક્યા હો,
ગર કુફર ન હોતા તો કેહદું કે ખુદા હો.
આખીરમે તો અહેમદ હો મહમદ હો બશર હો,
બાતીનમેં ખુદા. જાને કે તુમ કોન હો ક્યા હો.

તુમ માલીકો મુખતાર હો બખશો જીસે ચાહો,
અલ્લાહકે બંદે હોકે બંદોકે ખુદા હો.
તુમ ચાંદકે ટુકડે હો યા હો હુસ્નકે પુતલે,
જીસ રંગમેં હો ગરઝકે મેહબુબે-ખુદા હો.
દેખેં તો તેરી તેગ ગલે કીસકો લગાએ,
દુલ્હા હય વહી જીસકી દુલ્હન અયસી કઝા હો.
તુમ લજ્જતે દરદે જીગરી પુછતે કયા હો,
જબ તુમ હો નીમક પાસ તો ફીર કયું ન મઝા હો.

ગઝલે-અલીમ. —:▭:—

ગુલબુલ હું મેં ઉસ ગુલકા જીસ ગુલકો ખુદા ચાહે,
હુરાંને બહીસ્તીકો કયોં મેરી બલા ચાહે.
કાબએમેં રખા કયા હય, મંદરમે રખા કયા હય,
લે લે કદમે મુરશદ ગર હકસે મીલા ચાહે.
રખ યાદ તુ મુરશદકો રેહ પાસ તુ મુરશદ કે,
બખશીશ જો અગર અયે દીલ તું રોઝે જઝા ચાહે.
મય પીતે હેં મસ્તાને તેરે ઇશ્ક કે દીવાને,
અય મેરે જલ્વે શાને જીસકો દીયા ચાહે.
પુછેગા જો વો મુજસે શયદા હો મીયાં કીસકે,
કેહ દુંગા આલીમ ઉસસે જીસકો કે ખુદા ચાહે.

નઈ-કવ્વાલી—તર્જે-ગઝલ—

તેરા જલવા નજર આયા જમાલે દોજહાં બનકર,
દો આલમ દીલમે રોશન હોં ગએ અરઝો સમાં બનકર.
અનલહક કુબ્બે ઇઝની શમ્સ ઔર મનસુર કાં કેહતે,
ન આતા ઉનકે મુંહસે તું ખુદ મુતકલ્લીમ આઝાં બનકર.

હરમ ઓર દેરમે જીસ દમ હુવા ઇઝહાર વેહદતકા,
તો નાકોસોકે મુંહસેથી સદા શોકે અઝાં બનકર.

ઉખાડે પાંઉ મલઉનોકે ખુદા બંદોકે જબ તુને,
તો બુત ઝુક ઝુકકે સીજદેમે ગીરે અજઝો બ્યાં બનકર.

બીઝાંકા ખોફ કયા હય ફીર ભલા ઉસ બાગે વહેદતકો,
મુહારીઝ જીસકે ફુલોંકાં વોહ ખુદ હો બાગબાં બનકર.

ગઝલે-ઈખલાસ. —:▭:—

ન રૂખ્ખેગી ઝીન્દા મોહબ્બત કીસીકી,
હમેં લે ઉડેગી યેહ ચાહત કીસીકી.

મુઝે નીંદ કયા આએ ફુરકતકી શબમેં,
કે ફિરતી હે આંખોમેં સુરત કીસીકી.

જહાં ભેજ દે અપને બન્દે કો માલિક,
ન દોજખ કીસીકી ન જન્નત કીસીકી.

તડપતા મુઝે દેખકર યું ન હંસતે,
અગર તુમકો હોતી મોહબ્બત કીસીકી.

કભી દેખ લેતા હું અય માહ તુજકો,
કે મિલતી હે તુજમેં શબાહત કીસીકી.

ફકીરી મેં યા રબ વોહ હીમ્મત અતાકર,
સમાએ ન આંખોં મેં દૌલત કીસીકી.

કરે કોઇ ઈખલાસ શીકવા તુમહારા,
મગર તુમ ન કરના શીકાયત કીસીકી.

ગઝલે-જલીલ. —:▭:—

કલેજા થામકર જબ દીલ જલે ફરયાદ કરતે હે,
બુતાને સંગદીલ ઉસદમ ખુદાકો યાદ કરતે હેં.

સમજતે હેં હમકો એક દીન આશક બનના હય,
ફલકસે પુછતે હેં કીસ તરહ ફરયાદ કરતે હેં.

હમારી એ ખુદીકા હાલ વો પુછે તો અય કાસીદ,
તો કેહના હોશ ઇન્લા હય કે તુમકો યાદ કરતે હેં.

ઝરા મીલના-ઝરા ખીચના-ઝરા નરમી-ઝરા ગરમી,
મઝે લેથે કે વો ઉસ્શાકપર બેદાદ કરતે હેં.

જલીલ આસાં નહિં આબાદ કરના ઘર મહોબ્બતકા,
યે ઉન્કામ હય જો ઝીંદગી બરબાદ કરતે હેં.

ગઝલે-અફ્ઝલ. —:▭:—

કફન કેહતે હેં જીસ્કો ખિલ્અતે દરબારે કાતિલ હે,
લહદ કેહતે હેં જીસકો આશિકોકી છત્રે-મંઝિલ હે.

ઇનયાતસે ખુદાકી દોનો જાતિબ એકસા દિલ હે,
મેં હું કત્લકા મુશ્તાક ઓર આમદા કાતિલ હે

લગાઓ લાખ ચોટેં પૂર ન ટુટા હે ન ટુટેગા,
કહાં હે-શીશએ-મય, યેહ હમારા ખું ભરા દિલ હે.

જલાએગી તેરી બરકે ગઝબ હમભી તો દેખેંગે,
નહી યેહ તુરે-સીના, આશિકે બેતાબ કા દિલ હે.

તસવ્વુર આરઝીપર તુર જાનાં કાં-કહાં રેહતા,
ન ઇસ કાબિલ મેરી આંખેં ન ઇસ કાબિલ મેરા દિલ હે.

વોહ લેકર હોગએ ચલતે મેં કેહતા રેહ ગયા અફ્ઝલ,
મેરા દિલ હે, મેરા દિલ હે, મેરા દિલ હે, મેરા દિલ હે.

નાટકે-સંસાર-નોકા—

શ્યામ ઝુલે હીંડોળા કુંજન બનમેં ! કુંજ બનમે મધુ બનમે,
લતાએં પુષ્પોંકો, ઝુલેમે ક્યા ઝુલાતી હંએ ?

પવનકે ઝોંકોમે કયેસી સુગંધ આતી હંએ,
પવનમેં ઝુકાતે શાખે સમા દીખાતી હંએ !

મદનકો ગોદમે લેકર, એેહ સબ રમાતી હંએ !
બસ મધ સાંવરી સુરત એેહ નયનમેં !—શ્યામ૦

નાટકે-ભુલનો-ભોગ—તર્જે-ઉસ્તાદી—

મોરે સરપે ગાગરીયાકા બાર, સાવરીયા લે ઉતાર,
હાય હો ગઇ હું મય તો બેઝાર બેઝાર—મોરે.
પનીયાં ભરત મોરી કમર લચક ગઇ,
ચલન ચલત ગાગર સર ઢલ ગઇ, કરત રહી હું પુકાર,
મય હું નારી, ભોલી બિચારી, હાથ દીજો મોરારી.—સાંવરીયાં.

ગઝલે-ઈશ્ક—નઈ-કવ્વાલી—

લે લીયા હંસ હંસકે દીલ અબ હમે તરસાને લગે,
ચાહનેવાલોપે અપને ક્યા ગઝબ ઢાને લગે.
કમસીનીકા યે તકાઝા ઔર લડકપનકા મીઝાજ,
ચારહી દીનમે મેરે મીલનેસે ફરમાને લગે.
જબ તલબ મેને કીયા બોસા લબો રૂખસારકા,
મુસકુરાકર નાઝસે આંખે વો દીખલાને લગે.
વસ્લકી શબ આએ તો વો બોલે જાને દીજીએ,
બસ ઘડીભરમે કમર અયસે વો ઘબરાને લગે.
એક દીન વો થા ન આંખે તક મીલાતે થે કભી,
શુક્ર હય હંસ હંસ ગલેસે અબ લીપટ જાને લગે.

નાટકે-અછુતાદામન—તર્જે-ગાયન—

હય જમાના ઔરતોંકી અફસરીકા યાર,
કયું કે શૌહર હંય જોરૂકે તાબેદાર.
મર્દ ખટારા બન ગયા હય, ઔર ઔરત મોટરકાર,
કયું કે શૌહર હય જોરૂકે તાબેદાર.
આજાદી સે ફીરતી હય યેહ હોકે બેદરકાર,
છોડ કે ઘર શૌહર કો જાય હમ રાહે અગયાર.
મર્દ બીચારા ઘરમેં બયઠે તાલીયાં ફટકાર,
કયું કે શૌહર હય જોરૂ કે તાબેદાર—(૩ વાર)

નાટકે-ગાફીલ મુસાફીર—તર્જે-ગાયન—

શર્ત બાંધો ગઠડીયાં અપજસકી, અપજસકી અઓર પાપરસકી.
જવાની દીવાનીકા આંખોંમેં નશા હએ,ઉડેગી પલકમે હાકર યુ એહ ખસકી,
દાગ લગેગા આખીર દામનો દીલપર, નજર પડેગી પ્યારી જબ દમકી.

નાટકે-નુરે-ઈસ્લામ—કવ્વાલી—

ફિર ગયા દિલ દહેરસે, કાબેકા—દરબાં હો ગયાં,
બુત પરસ્તિ છોડકર, રોમન મુસલમાં હો ગયાં.
દિલમેં જો અરમાંન થા, પૂરણુ વ્હો અરમાં હો ગયાં,
કયહખાનેમે—મેરી બક્ષીસકા સામાં હો ગયાં.
યા બંદીયે ઈસ્લામ હયેં, ગુરબત હમારા કામ હય,
સબસે આરામ હય અબ દિલ-ગુક્ષીસ્તાં હો ગયાં.
જો પહડે કલમા શહાદત, ખુલ ગયે જન્નતકે દર,
ઉસ બહિસ્તીકે લીયે, જન્નત અયવાં હો ગયા.
શાકી રાહ શાકીદ તુઝપર મહેરકા રખ તું નજર,
નુરે ઈસ્લામ ઈસ કફસમે, અબ નુમાયાં હો ગયા.

નાટકે-અછુતાહામંન—તર્જે-ભજન—

જગકો દોરંગી પાયા મુરખ કયું લલચાયા.
કોઈ રખ્ખે ફોજ-રીસાલે કોઈ ઓહડે શાલ-દુશાલે,
કીસીને તો કમલકી ના પાયા મુરખ કયું લલચાયા.-જગકો.
કહીં અબ્રે રહેમત બરસે કોઈ બુન્દ પાનીકે તરસે,
કહીં ધુપ હય કહીં છાયા, મુરખ કયું લલચાયા.-જગકો.

નાટકે-ખાકી પુતલા—કવ્વાલી—

પાક બન દીલ સાફ રખ અઓર યાદ કર ગફ્ફારકી,
ખાખ હય બેબાક હય યેહ જીન્દગી દીન ચારકી.

દીલપે જબ્ર કર, ખો ન સબ્ર, નહી આફતસે ઘબરાનાં,
રખ ભરોંસા તુ ખુદાપર રાહબર વો ઇન્સાનકા.
ટાલ દેગા સબ મુસીબત ધ્યાન ધર રહેમાનકા.
દીલકો થામ, બચ, કુચ્છ ખીયાલ કર, ધોકેમે નહી આના.
ફંદા હય, યેહ તુજપે બન્દે જાલ હય શયતાનકા,
મત ઉલઝ તું ઇસમે પ્યારે. હએ જરૂર ઇમાનકા.

ગઝલે-આશક—તર્જ-કવ્વાલી—

બહેકાનેવાલે આપકે સબ યાર બન ગયે,
સમઝાને વાલે મુફ્ત ગુહનેગાર બન ગયે.
હમને તો દીલ દીયા તુમ્હે દીલદાર જાનકે,
ક્યા તુમકો હો ગયા કે દીલ આઝાર બન ગયે.
ઉસ ગુલ બદનકે ઇશકમેં આતી નહીં હય નીંદ,
બીસતર કે તાર મેરે લીયે ખાર બન ગયે.
બાઝારે મીસરમેં મેરે યુસુફકો દેખકે,
સૌ જાંસે અહલે દીદ ખરીદાર બન ગયે.
ગુલ ખાયે ઉસકે ઇશકમેં આશકને ઇસ કદર.
દીલ ઓર જીગર તખતએ ગુલઝાર બન ગયે.

નાટકે—સંગીત સિદ્ધ સંસાર—

દેખકે દીદાર ઉસકા દિલ દિવાના હો ગયા,
તેજસે ભરપુર હે વો રવિ ઇસ્સે જલ રહા.—
બંદ આંખે હૈં રખી પર ચમક ઉસ્મે છા રહી,
જબ ખુલેગી વો તબી ક્યા ક્યા જુલમ હોગા વહાં.—
તીર જૈસે હૈ ભવેં દિલ ચાક જિસ્સે હો ગયા,
શાંત સુરત દેખતેહી દિલ નિશાના હો ગયા.—

નાટકે-અરૂણોદય—કવ્વાલી—

અય ખાકે હીન્દ તેરી અઝમતમે કયાં ગુમાં હય,
દરિયાએ-ફૈજે કુદરત તેરે લીએ રવાં હય.
ગૌતમને આબરૂ દી ઇસ માદરે કુહનકો,
શરમદને ઇસ જમીં પર સદકે કીયા વતનકો.
અકબરને જામે-ઉલ્ફત બખ્શા અન્જુમનકો,
સીંચા લહુસે અપને રાણાને ઇસ ચમનકો.
બરસોંસે હો રહા હય નામો નિસાં હમારા,
દુનિયાંસે મિટ રહા હય બરહમ સમા હમારા.
ગુન્ચે હમારે દીલકે ઇસ બાગમેં ખિલેંગે,
ઇસ ખાકસેં ઉઠે હય ઇસ ખાકમેં મિલેંગે.

નાટકે-મહાદજી શિંદે—ગઝલ—

હય આરજુ દીલમેં યેહી હીંદુ મુસલમાન એક હો,
ટલ જાય સારી દુશ્મની દીલમીલકે દીલસે નેક હો.
મજહબપે અપને ચુસ્ત હો ઇન્સાનકી યહ ટેક હય,
ગૌરસે દેખો અગર અલ્લાહ સબકા એક હય,
ઐકયકી હાકલ બીરાદર ભર રહી દીગંતકો.
આગે બઢકર ઐકય—બલસે દેશકો ઉદ્ધાર લો.

નાટકે-માહતાબે જહાંન—ગઝલ—

દોનો મેં દીલ મેરા હય ઇસે દું કે ઉસે દું,
એક ગયર એક સગા હય ઇસે દું કે ઉસે દું.
દોનો મરીજ પ્યાર કે દોનો ગલેકે હાર,
ઐસા મેરા દવા હય ઇસે દું કે ઉસે દું.
—ઇકરાર મત કું દીલ મેરા દીલદાર મુઝે દો,
ઇનકાર ગયર પર કરો ઔર પ્યાર મુઝે દો.

ગઝલે–કવ્વાલી—ગોહરજાન—

દીલ ઉસકે તસવ્વુરમે જો બહલાએ હુવે હંય,
ફુરકતમે મઝે વસ્લકે હમ પાએ હુવે હંય.

શીકવાતે તુમ્હારા ન ફલકકી હે શીકાયત,
હમ અપને કીયેકી યે સઝા પાએ હુવે હંય.

તારોંકી તરહ ઉનકી ભી ગીનતી નહિં મુમકીન,
દાગ ઇતિને તેરે ઇશ્કમે હમ ખાએ હુવે હંય.

ભરદે ગુલે ઉમ્મીદસે અય શાને કરીમી,
દામન જો તેરે સામને ફૈલાએ હુવે હંય.

અય દરદ ન ઉઠના કે નીદામત મુજે હોગી,
આગોશે તમન્નામે વો આજ આએ હુવે હંય.

કેહતે હંય ઇસે શરમ–હયા નામ હે ઇસકા,
ખીલવત મેંભી આશીકસે વો શરમાએ હુવે હંય.

કયા ખાકે કોઇ આએગા ખંજર મેરે આગે,
અખલાક મેરે નામસે થરરાએ હુવે હંય.

ગઝલે–અસીર—વહીદતજાન—

અબ્ર સરપર હાથમે સાગર ખુમાર આંખોંમે હે,
ચશ્મે બદદુર આજ અય સાકી બહાર આંખોંમેં હે.

મેને પલકોંપે ઉઠાલી દેખકર ઉસકી શબીહ,
મરદમેં દીદા નહીં તસવીરે યાર આંખોંમેં હે.

નીંદ આએ તો કહાં પાએ તસવીરે યાર આંખોંમેં હે,
પાઉં ફૈલાએ ફાસીકા ઇન્તેઝાર આંખોંમેં હે.

ઇન પ્યાલોંસે શરાબે વસ્લકી આતી હે બુ,
રાત જાગે હો કહાં જીસકા ખુમાર આંખોંમેં હે.

સુરમાં મનઝુરે નઝર હે ઉનકી ચશ્મે નાઝકા,
મેં સમજતા હું મેરે દીલકા ગુબાર આંખોંમેં હે.

એક તો તીરછી નજર ઉનકી છુરીસેં કમ નથી,
ઉસપે ખંજર સુરમાએ દુમ્બાલા દાર આંખોંમેં હે.
હાય કીસમત ઉસકી સુરતકા તરસતાહું અસીર,
દીલમેં હે જો ગુલબદન જો ગુલઉઝાર આંખોંમેં હે.

ગઝલે-સઇદ—તર્જે-કવ્વાલી—

વો જાતે જાતે મેરે દીલપે આંખ ડાલ ગએ,
ચલો તડપનેકી સુરત તો એક નીકાલ ગએ.

શબે વીસાલ વો કીસ પ્યારસે યે કેહતે હે,
કે અબ તો દીલસે તુમ્હારે ગમો મલાલ ગએ.
કુચ્છ ઓર બન ન પડી ઉઠતે ઉઠતે પહલુસે,
વો દીલકે સાથ જીગર પર ભી હાથ ડાલ ગએ.

ખુદાકા શુકર હે દીલેસે વો અયાદત કે,
મરીઝે દરદે મોહબ્બત કા દેખ ભાલ ગએ.
ન પુછો હાલ હમારા જીનુકે આલમમે,
જીધર ગએ તેરી ધુનમે શકીસ્તા હાલ ગએ.

ઝહે નસીબકે ઇતની તો આરઝુ નીકલી,
વો આજ પ્યારસે બાએં ગલેમેં ડાલ ગએ.
દીખાકે ચાંદસા ચહેરા હમે અખીર આપના,
સઇદ વો તને બેજાનમેં જાન ડાલ ગએ.

ગઝલે-નૈયર—ખુરશીદજાન—

સદકે અય જોશે જુનુ હમ ક્યાથે ઓર ક્યા બન ગએ,
ગુનચએ હસરત હમારે ખારે સહરા બન ગએ.
પરદએ મહમીલસે નીકલે ખાક ઉડાનેકે લીએ,
પહલે લયલાથે પર અબ મજનું સરાપા બન ગએ.

સચ્ચે આશીકકા ભલા બદનામી યોંકા ગમ હય ક્યા,
અપને યુસુફકે લીયે જબ હમ ઝુલેખાં બન ગએ.
ઇશકે મઝહબમેં નૈયર કુફર ક્યા ઇસ્લામ ક્યા,
હમ બરેહમન બન ગએ હમ શેખેઅબા બન ગએ.

ગઝલે-શયદા—હસીનાજાન—

શીકલ દીખલા મુજે એકબાર મદીને વાલે,
હું તેરા તાલીબે દીદાર મદીને વાલે.
તેરા પ્યારા હય હકીકતમે ખુદા કા પ્યારા,
પ્યાર લગ્ગા હય તેરા પ્યાર મદીને વાલે.
શબે મેઅરાજ પસંદ આઈ ખુદા કો કયા કયા,
પ્યારી પ્યારી તેરી ગુફતાર મદીને વાલે.
સબ નબી તાબએ-ફરમાન હે તેરે મવલા,
અંબીયા કા હય તુ સરદાર મદીને વાલે.
સખ્ત મુસ્કીલમે ગીરફતાર હે શયદા તેરા,
અલમદદ સૈયદે અબરાર મદીને વાલે.

ગઝલે-સાબરીજાન. —:▭:—

કહાંકી શોખીયાં આદમ બરીંથીં મેરે નાલેમે,
તડપનેકી સીફત પયદા હુઇ તડપાને વાલમે.
તેરે સોઝે જુદાઇને ભી કીહે ઈરકા તર ગરમી,
પડી હે રાતસે કુચ્છ ફુટ મેરે દીલકે છાલેમેં.
ચલે અબ બાગમાં હમ દેખ લે તુ અપને ગુલશનકો,
ગુલોંકી બુ ગુલોંમેં રંગ હે લાલેકાં લાલે મેં.
પુકારેં ચાંદકો જીસ શબ કોઇ આંખોંમેં ફીરતા હો,
હમારા ચાંદ દો હાલોંમે હે, તુ એક હાલે મેં.

ગઝલે-કલામ—શરારતજાન-અજમેરી—

કયા બતાઉં કયા મુજે અય બંદા પરવર ચાહીયે,
એક તુમસા ખુબસુરત દીલકે અંદર ચાહીયે.
બાંધને હો તુમ અબસ ઇતની બડી તલવાર કયું,
તુમ તો નાઝુક હો તુમ્હે છોટાસા ખંજર ચાહીયે.

કમસીની હે તો નીરાલી હેં ઝીંદગી યાર કી,
ઓર યે કેહને હેં દીલ-દીલકે બરાબર ચાહીયે.
ઝીબ્હે કરનેકા તરીકા યાદ હી અબતક નહીં,
વકતપર જેહના તુમ્હેં અલ્લા હો અકબર ચાહીયે.
હોસલા પુરાતો હો જાએ શહીદ નાઝકા.
રહમે બીસમીલકે લીયે દામાને મરદર ચાહીયે.
અપને નાવીકસે કહો ઉતરે જીગરમેં ઓર ભી,
ઇસ તકાઝકે લીએ પલ્લા બરાબર ચાહીયે.
છોડદો ઇનકા બુતોંકી દોસ્તી અચ્છી નહીં,
અય કલામ અબ તો તુમ્હેં અલ્લાકા ડર ચાહીયે.

ગઝલે-મીરઝાં—સાહબજાન

કીસ્સા ભી મેરી શામે તફકુરકા તુલ હે,
ફીર યેભી હે કે ઉનકી તબીયત મલુલ હે.
બીન આરઝુએ યાર યે જીના ફઝુલ હે,
ગો લાખ અશરતે હોં મગર સબપે ધુલ હે.
કયું લફઝે આરઝુપે બીગડતે હેં આજ વો,
ફલતક તો કેહ રહે થે કે સબ કુચ્છ કબુલ હે.
ના કામ ના મુરાદ રહા મેં તમામ ઉમર,
યે આપકી ખતા નહીં હે મેરી ભુલ હે.
હમ-નકદ-જાન દેતે હેં બાઝારે ઇશ્કમેં,
ઇકરાર આપ કરલેં તો કીંમત વસુલ હે.
રંગોમેં રંગ હે તુંહી બુઓમેં બુ તુંહી,
ગુનચોમે ગુંનચા હે તુંહી ફુલોમેં ફુલ હે.
મીરઝાં ખિયાલે ખામ કુ ઉમ્મીદ વસ્લે યાર,
યે આરઝુ અબસ યે હસરત ફઝુલ હે.

ગઝલે-જલીલ—તર્જે-કવ્વાલી—

હમતો કસુર વાર હુયે આંખ ડાલકે,
પુછો તો નીકાલે કયું થે વોહ જોબન નીકાલકે.
કહેતે હંય **આશીકોશે** યે અન્દાજ ચાલકે,
રખદો કદમ કદમ પે કલેજા નીકાલ કે.
નાદીમ હું જીકર છોડકે મે દીલકી ચોટકા,
કહતે હય વોહ દીખાવો નહિ દીલ નીકાલકે.
દીલ દે કી બી વોહી હય તવાજાકા હોસલા,
કહેતે અબી સેં તો રખદો કલેજા નીકાલકે.
સુન્ને કો સુનયે શોકસે આશીકકી દાસ્તાં,
લેકીન જરા સંભાલકે કલેજા સંભાલકે.
રાજી વસ્લ પર તો ઉન્હે કર લીયા મગર,
પુછા જો વખ્ત બોલે, કે બાદ ઇન્તેકાલ કે.
છોટાસા ઇસ પરીકા જો કદ હુર દેખલે,
તોબા પે કૂબતીયા કહે શાખે નીકાલ કે.
લીખી હય ખાહ કે ખુને જીગર યે ગઝલ **જલીલ**,
મીસરા નહી હય ઝએરકે ટુકડે હય લાલ દે.

ગઝલે-એજાઝ. —:▭:—

ખીયાલે ઝુલફે-લયલા જાન બન કર દીલમેં રેહ જાતા,
જુનુને કૈસકા પરદા અગર મહમીલમેં રહે જાતા.
વો કયા પાએ ભલા તેરી કમરકો ઢુંડને વાલા,
ખકલ કર ઘરસે જો દીલ પહેલેહી મંઝીલમેં રેહ જાતા.
કરે આદમ મુકાબીલમેં અગર આયના બી હોતા,
મેરે મહેવસ તેરા મુંહ દેખકર મહેફીલમેં રેહ જાતા.
હમારે ખુને નાહકકી શહાદતકો બહોત કુચ્છ થા,
જો એક ધબ્બા લહુક દામને કાતીલમેં રહે જાતા.
ન યું એ પરદગી હોતી ન રૂસવાએ જહાં હોતા,
ગઝા જથ થા કે તુ એજાઝકી કે દીલમેં રેહ જાતા.

ખત્મ તરમત-તમામ શુદ.